

บทที่ ๓

ห้องสมุดกฎหมายในต่างประเทศ

ห้องสมุดกฎหมายในสหรัฐอเมริกา

ประวัติและประเภทของห้องสมุดกฎหมาย

ในสหรัฐอเมริกา มีห้องสมุดกฎหมายตั้งแต่ยังเป็นอาณานิคม ห้องสมุดกฎหมายแห่งแรกเป็นห้องสมุดส่วนตัวของผู้ซึ่งปฏิบัติงานเกี่ยวกับความยุติธรรมและกฎหมาย ห้องสมุดเหล่านี้ส่วนใหญ่ประกอบด้วยตำราที่จำเป็นในการปฏิบัติภารกิจประจำวัน ซึ่งเป็นหนังสือกฎหมายของอังกฤษ เนื่องจากยังไม่มีการจัดทำหนังสือกฎหมายของสหรัฐอเมริกาเอง หนังสือกฎหมายของอังกฤษที่นิยมใช้กันมากและเป็นที่ต้องการมากคือ งานของโคค (Coke's Works) และงานของแบล็คสโตน (Blackstone's Works)^๑

ในสมัยนั้น เจ้าของที่ดินซึ่งทำหน้าที่ตัดสินคดีเช่นผู้พิพากษา มีหนังสือกฎหมายของตนเอง ผู้ที่จำรายจะมีหนังสือกฎหมายเป็นจำนวนมาก ส่วนผู้มีฐานะปานกลางก็พอจะมีหนังสือกฎหมายบ้าง แต่สำหรับนักกฎหมายแล้ว ส่วนใหญ่จะมีหนังสือกฎหมายเป็นของตนเอง ห้องสมุดกฎหมายส่วนตัวนี้แผ่ขยายออกไปทุกที่ ห้องสมุดเหล่านี้มีขนาดตั้งแต่มีหนังสือ ๕-๒๐ เล่ม บางแห่งมีมากกว่า อย่างไรก็ตามโดยเฉลี่ยแล้วห้องสมุดของนักกฎหมายและผู้พิพากษาจะมีหนังสือประมาณ ๑๐-๒๐ เล่ม ห้องสมุดวิทยาลัยและห้องสมุดประชาชนจะไม่มีหนังสือกฎหมาย^๒

หลังจากการประกาศอิสรภาพจากอังกฤษใน ค.ศ. ๑๗๗๖ ชาวอเมริกันเริ่มรู้สึกว่าสหรัฐอเมริกาไม่ควรจะผูกพันกับกฎหมายและระบบศาลของอังกฤษโดยไม่มีการสร้างระบบของตนเอง บุคคลที่สำคัญคือ เอเฟรม เคอร์บี้ (Ephraim Kirby) ได้ตระหนักถึงความจำเป็นที่จะต้องมีรายงานการ

^๑Brock, "Law Libraries and Librarians: A Revisionist History; Or More Than You Ever Want to Know," p. 51.

^๒Ibid., p. 52.

ทัศนคติของศาลอเมริกัน ดังนั้น ใน ค.ศ. ๑๗๘๘ จึงได้มีรายงานของเคอร์บีเล่มแรกออกมา และ
ใน ค.ศ. ๑๘๐๘ ก็ได้มีวารสารกฎหมายเล่มแรกคือ The American Law Journal and
Miscellaneous Repository ตามออกมา นับแต่นั้นมาการพิมพ์หนังสือกฎหมายของสหรัฐอเมริกา
จึงได้เริ่มขึ้น การพิมพ์หนังสือดังกล่าวมีผลต่อการพัฒนาห้องสมุดกฎหมายในสหรัฐอเมริกาเป็นอย่างมาก^๑

กล่าวได้ว่าห้องสมุดกฎหมายส่วนตัวในศตวรรษที่ ๑๘ ได้กลายมาเป็นรากฐานของห้องสมุด
กฎหมายประเภทอื่น ๆ ในศตวรรษที่ ๑๙ และ ศตวรรษที่ ๒๐ ห้องสมุดกฎหมายประเภทอื่นแห่งแรก
ได้แก่ ห้องสมุดบริษัทกฎหมายแห่งเมืองฟิลาเดลเฟีย (Law Library Company of the City
of Philadelphia) ซึ่งจัดตั้งขึ้นในเดือนมีนาคม ค.ศ. ๑๘๐๒^๒

ปัจจุบันนี้ห้องสมุดกฎหมายในสหรัฐอเมริกา ได้พัฒนาจนกระทั่งกลายเป็นสถาบันเฉพาะ ซึ่ง
ประสบผลสำเร็จจนกลายเป็นแบบอย่างของยุโรปและประเทศอื่น ๆ ทั่วโลก^๓ ห้องสมุดกฎหมายดังกล่าว
นั้นสามารถแบ่งออกได้เป็นหลายประเภท จอห์น บอยนต์ัน ไคเซอร์ (John Boynton Kaiser)
กล่าวว่า นอกจากห้องสมุดส่วนตัวแล้ว ห้องสมุดกฎหมายแบ่งออกได้เป็น ๖ ประเภทใหญ่ ๆ คือ
ห้องสมุดกฎหมายของมลรัฐ ห้องสมุดของศาล ห้องสมุดกฎหมายของหน่วยราชการ ห้องสมุดสมาคม
กฎหมาย ห้องสมุดโรงเรียนกฎหมาย และห้องสมุดของเอกชนซึ่งเปิดให้คนทั่วไปใช้^๔

ส่วน วิลเลียม โรลฟ์ (William Roalfe) ได้แบ่งห้องสมุดกฎหมายในสหรัฐอเมริกา
ออกเป็น ๘ ประเภท คือ ห้องสมุดของสำนักงานกฎหมายและบริษัทกฎหมาย ห้องสมุดกฎหมายของ
เคาน์ตี ห้องสมุดกฎหมายของมลรัฐ ห้องสมุดศาลของมลรัฐ ห้องสมุดศาลของสหรัฐ ห้องสมุด
กฎหมายของกระทรวงและหน่วยงานบริหารของสหรัฐ ห้องสมุดของนิติบัณฑิตยสภา และ
ห้องสมุดโรงเรียนกฎหมาย^๕

^๑Ibid.

^๒Cameron Allen, "Law Libraries and Collections," Encyclopedia of
Library and Information Science 14 (1975): 96.

^๓Ibid., p. 86.

^๔Kaiser, Law, Legislative and Municipal Reference Libraries,
p. 8.

^๕Allen, "Law Libraries and Collections," p. 96.

แต่ เอ็ดวิน ชู Schroeder (Edwin Schroeder) มีความเห็นว่า ห้องสมุดกฎหมายควรจะแบ่งออกเป็น ๓ ประเภทใหญ่ ๆ โดยคำนึงถึงผู้ใช้บริการของห้องสมุดเป็นหลัก คือ ห้องสมุดกฎหมายของเอกชน ทำหน้าที่ให้บริการผู้ใช้เฉพาะกลุ่ม ห้องสมุดกฎหมายของประชาชน ทำหน้าที่ให้บริการแก่คนทั่วไปโดยไม่จำกัด และห้องสมุดกฎหมายของสถาบันการศึกษากฎหมาย ทำหน้าที่ให้บริการตามความต้องการของคณะนิติศาสตร์^๑

ห้องสมุดกฎหมายของเอกชน ที่สำคัญคือ

๑. ห้องสมุดของ เนติบัณฑิตยสภา ได้รับการจัดตั้งขึ้นด้วยการสนับสนุนด้านการเงินจากบรรดาสมาชิกหรือจากแหล่งเอกชนอื่น ๆ โดยทั่วไปแล้วห้องสมุดสามารถหาเงินได้ ๒ วิธี คือ จัดตั้งในรูปแบบบริษัท และขายหุ้นแก่สมาชิก หรือให้สมัครเป็นสมาชิกและเสียค่าบำรุง ห้องสมุดประเภทนี้จึงมีสมาชิกเป็นเจ้าของและเป็นผู้ดำเนินงาน โดยอาจจะทำในรูปแบบคณะกรรมการบริหารทั่วไป หรือในรูปแบบกรรมการห้องสมุด ซึ่งจะรับผิดชอบในเรื่องการวางนโยบาย การบริหารงานห้องสมุด การคัดเลือกหนังสือ ตลอดจนจัดหาทางเพิ่มงบประมาณ ห้องสมุดประเภทนี้อาจจะได้รับการอุทิศห้องสมุดส่วนตัวจากสมาชิกด้วย ปกติแล้วห้องสมุดจะทำหน้าที่ให้บริการจำกัดเฉพาะกลุ่มสมาชิกเท่านั้น ในสมัยแรก ๆ ผู้ที่ทำหน้าที่บรรณารักษ์คือ นักกฎหมาย แม้แต่ในปัจจุบันนี้ผู้ที่ได้รับปริญญาทางด้านกฎหมาย ก็จะได้รับความสะดวกจากนักกฎหมายมากกว่าผู้ที่ได้รับปริญญาทางด้านบรรณารักษศาสตร์ ตัวอย่างห้องสมุดประเภทนี้ที่สำคัญคือ ห้องสมุดของ เนติบัณฑิตยสภาแห่งนครนิวยอร์ก (The Library of the Association of the Bar of the City of New York)^๒

๒. ห้องสมุดของสำนักงานทนายความ ในสหรัฐอเมริกาสำนักงานทนายความจะมีขนาดแตกต่างกัน เช่น ขนาดเล็ก มีนักกฎหมายตั้งแต่ ๑-๑๐ คน ขนาดกลาง มีนักกฎหมายตั้งแต่ ๑๑-๕๐ คน ส่วนขนาดใหญ่มีนักกฎหมายมากกว่า ๕๐ คน^๓ สำนักงานทนายความดังกล่าวนี้มักจะ

^๑Ibid.

^๒Brock, "Law Libraries and Librarians: A Revisionist History; Or More Than You Ever Want to Know," pp. 53-55.

^๓Anita K. Head, "1972 Statistical Survey of Law Firm Libraries and Librarians," Law Library Journal 67 (August 1974): 389.

ดำเนินกิจการในเมืองธุรกิจขนาดใหญ่ เช่น นิวยอร์ก ชิคาโก วอชิงตัน ดี.ซี. ลอสแอนเจลิส ซานฟรานซิสโก บอสตัน และฟิลาเดลเฟีย ห้องสมุดของสำนักงานนายความเหล่านี้จะมีขนาดแตกต่างกันด้วย ส่วนใหญ่มีหนังสือประมาณ ๒๐,๐๐๐-๒๕,๐๐๐ เล่ม แต่ก็มีบางแห่งที่มีหนังสือถึง ๕๐,๐๐๐ เล่ม^๑

ห้องสมุดกฎหมายของประชาชน เกิดขึ้นจากความคิดที่ว่าควรมีห้องสมุดซึ่งให้บริการโดยไม่คิดมูลค่า ปกติห้องสมุดจะได้รับการสนับสนุนด้านการเงินทั้งหมด หรือบางส่วนจากเงินของประชาชน และเปิดโอกาสให้ประชาชนทั้งหมด หรือบางส่วนเข้าใช้^๒ ห้องสมุดประเภทนี้แบ่งออกได้เป็น ๓ ประเภทใหญ่ ๆ คือ

๑. ห้องสมุดกฎหมายของเคาน์ตี (County Law Libraries) เป็นห้องสมุดท้องถิ่นที่สามารถสนองความต้องการของนักกฎหมายได้มากที่สุด จัดตั้งขึ้นสำหรับให้คณะผู้พิพากษา เนติบัณฑิตยสภา ผู้ทำงานเกี่ยวข้องกับศาล ตลอดจนประชาชนทั่วไปได้ใช้ มักจะตั้งอยู่ภายในบริเวณศาล ไม่ค่อยมีการพัฒนาเท่าที่ควร เนื่องจากส่วนใหญ่ใช้ผู้ที่ไม่มีความรู้มาดำเนินงานห้องสมุด อย่างไรก็ตามก็ยังมีห้องสมุดกฎหมายของเคาน์ตีหลายแห่ง ซึ่งได้รับความช่วยเหลือด้านการเงินจากแหล่งอื่น ๆ นอกจากงบประมาณ เช่น ได้รับเงินช่วยเหลือจากเนติบัณฑิตยสภา ในบางมลรัฐจะได้รับความช่วยเหลือโดยมลรัฐจัดสรรเงินค่าธรรมเนียมต่าง ๆ ให้แก่ห้องสมุด ทำให้ห้องสมุดในมลรัฐดังกล่าวเจริญก้าวหน้ากว่ามลรัฐอื่น ๆ เช่น ห้องสมุดกฎหมายของเคาน์ตีต่าง ๆ ในมลรัฐโอไฮโอ ห้องสมุดประเภทนี้ที่สำคัญ ๆ คือ ห้องสมุดกฎหมายลอสแอนเจลิส เคาน์ตี (Los Angeles County Law Libraries) ซึ่งมีหนังสือกฎหมายที่ดี ๆ มากกว่า ๕๐๐,๐๐๐ เล่ม อยู่ที่ห้องสมุดกลางและห้องสมุดสาขาอีก ๘ แห่ง ห้องสมุดแห่งนี้ยังมีชื่อเสียงในด้านหนังสือกฎหมายต่างประเทศ และระบบการจัดหมู่หนังสือหมวดกฎหมายของตนเอง ซึ่งห้องสมุดกฎหมายอื่น ๆ ในสหรัฐอเมริกาได้นำไปประยุกต์ใช้^๓

^๑Allen, "Law Libraries and Collections," p. 97.

^๒Brock, "Law Libraries and Librarians: A Revisionist History; or More Than You Ever Want to Know," pp. 55-56.

^๓Allen, "Law Libraries and Collections," p. 98.

๒. ห้องสมุดกฎหมายของมลรัฐ มีอยู่ ๓ ประเภท คือ ห้องสมุดกฎหมายซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของห้องสมุดของมลรัฐ ห้องสมุดกฎหมายของมลรัฐซึ่งบริหารงานเป็นอิสระ และห้องสมุดศาลสูงของมลรัฐ ในแต่ละมลรัฐหน่วยงานซึ่งทำหน้าที่ควบคุมห้องสมุดเหล่านี้จะแตกต่างกันออกไป คือ อาจจะ เป็นหน่วยงานบริหาร หน่วยงานนิติบัญญัติ หรือหน่วยงานตุลาการ^๑

แต่ เดิมห้องสมุดกฎหมายของมลรัฐมีฐานะ เป็นแผนกหนึ่งของห้องสมุดของมลรัฐ ทำหน้าที่ เก็บรวบรวมกฎหมายและบริการค้นคว้าอ้างอิงด้านกฎหมาย แต่เมื่อจำนวนหนังสือมีมากขึ้นก็จะแยกตัวออกมาเป็นหน่วยงานอิสระ ในบางครั้งอาจจะใช้สถานที่เดิมหรืออาจจะย้ายไปอยู่สถานที่ใหม่ ขึ้นอยู่กับ ความสะดวกของผู้ใช้ซึ่งส่วนใหญ่เป็นผู้แทนราษฎร นักกฎหมาย ผู้พิพากษา เจ้าหน้าที่ของมลรัฐ และเจ้าหน้าที่ของศาล ห้องสมุดกฎหมายของมลรัฐนี้จะ เรียกชื่อว่าห้องสมุดศาลสูงของมลรัฐ ถ้าห้องสมุด แห่งนั้นอยู่ภายใต้การควบคุมของหน่วยงานตุลาการ^๒

ห้องสมุดกฎหมายของมลรัฐนี้มีความแตกต่างกันมากในรูปแบบ มาตรฐานและขนาด จน ทำให้ไม่สามารถรวม เป็นกลุ่มที่มีลักษณะ เฉพาะได้ นอกจากนี้ส่วนใหญ่จะเป็นห้องสมุดของศาล ซึ่งทำหน้าที่ ให้บริการในฐานะ เป็นห้องสมุดกฎหมายของมลรัฐ^๓

๓. ห้องสมุดกฎหมายของสหรัฐ แบ่งออกได้เป็น ๒ ประเภทใหญ่ ๆ คือ

๓.๑ ห้องสมุดศาลของสหรัฐ ที่สำคัญคือ ห้องสมุดศาลสูงของสหรัฐ เดิมเคยรวมอยู่ กับห้องสมุดรัฐสภาอเมริกัน ปัจจุบันมีหนังสือมากกว่า ๒๐๐,๐๐๐ เล่ม เพื่อให้บริการสมาชิกเนติบัณฑิตยสภา ของศาลสูง และคณะผู้พิพากษา^๔ นอกจากนี้ยังมีห้องสมุดของศาลชั้นต่ำลงมา ซึ่งได้แก่ ห้องสมุด ศาลอุทธรณ์ของสหรัฐ ห้องสมุดศาลชั้นต้นของสหรัฐ และห้องสมุดศาลพิเศษอื่น ๆ ปกติห้องสมุดศาล ของสหรัฐจะมีขนาดเล็ก คือมีหนังสือตั้งแต่ ๕,๐๐๐-๕๐,๐๐๐ เล่ม และส่วนใหญ่จะเป็นหนังสือชั้น

^๑Ibid.

^๒Brock, "Law Libraries and Librarians: A Revisionist History; Or More Than You Ever Want to Know," pp. 58-59.

^๓Ibid., p. 60.

^๔Allen, "Law Libraries and Collections," p. 99.

พื้นฐานเท่านั้น^๑

๓.๒ ห้องสมุดกฎหมายในหน่วยงานต่าง ๆ ของรัฐบาลสหรัฐ มักจะ เริ่มต้น เป็นสถานที่เก็บเอกสารของหน่วยงาน เมื่อหน่วยงานขยายตัวขึ้น แหล่งเก็บหรือห้องสมุดก็จะพัฒนาขึ้นด้วย พร้อมทั้งมีการว่าจ้างบรรณารักษ์วิชาชีพ เข้ามาทำงาน^๒ ปกติแล้วห้องสมุดประเภทนี้จะอยู่ในวอชิงตัน ดี. ซี. แต่ก็มีในส่วนอื่น ๆ ของประเทศด้วย ห้องสมุดบางแห่งมีขนาดใหญ่มาก เช่น ห้องสมุดของกระทรวงยุติธรรม มีหนังสือ ๒๖๖,๕๐๐ เล่ม^๓ ตั้งขึ้นใน ค.ศ. ๑๘๓๑^๔

ห้องสมุดโรงเรียนกฎหมาย หรือสถาบันการศึกษาริชากกฎหมาย เป็นห้องสมุดที่ส่งเสริมการบริการด้านห้องสมุดกฎหมายมากกว่าห้องสมุดกฎหมายประเภทอื่น ๆ เริ่มทำหน้าที่ให้บริการนักศึกษากฎหมาย แต่ปัจจุบันได้ขยายบริการให้แก่คณะผู้พิพากษาและทนายความด้วย บางครั้งยังทำหน้าที่ให้บริการชุมชน โดยทั่วไปแล้วห้องสมุดโรงเรียนกฎหมายมักจะเป็นห้องสมุดขนาดใหญ่ มีหนังสือเป็นจำนวนมาก และเป็นห้องสมุดที่ให้บริการเสริมบริการของห้องสมุดกฎหมายประเภทอื่น^๕

ห้องสมุดประเภทนี้ เริ่มขึ้นในศตวรรษที่ ๑๘ จากห้องสมุดส่วนตัวของนักกฎหมายซึ่งเปิดสอนกฎหมายให้กับนักศึกษาทั่วไป จนกระทั่งภายหลังการประกาศอิสรภาพจากอังกฤษ วิทยาลัยต่าง ๆ จึงได้เริ่มตระหนักถึงความจำเป็นและประโยชน์ในการศึกษากฎหมาย นักกฎหมายที่มีชื่อเสียงได้รับเชิญมาทำการสอน แต่วิชาที่สอนนั้นเป็นเพียงส่วนหนึ่งของหลักสูตรศิลปศาสตร์ ระดับปริญญาตรีมากกว่าที่จะเป็นการสอนเพื่อนำไปประกอบวิชาชีพ ต่อมาได้มีการปรับปรุงหลักสูตรการสอนวิชากฎหมายให้เป็นหลักสูตรวิชาชีพซึ่งสูงกว่าระดับปริญญาตรี เช่น เปิดสอนที่มหาวิทยาลัยทรานซิลเวเนีย ในเมือง

^๑Brock, "Law Libraries and Librarians: A Revisionist History; Or More Than You Ever Want to Know," p. 61.

^๒Ibid.

^๓Allen, "Law Libraries and Collections," p. 99.

^๔Brock, "Law Libraries and Librarians: A Revisionist History; Or More Than You Ever Want to Know," p. 62.

^๕Allen, "Law Libraries and Collections," p. 99.

เล็กซิงตัน รัฐเคนตักกี ใน ค.ศ. ๑๗๘๘ จนถึง ค.ศ. ๑๘๐๒ มหาวิทยาลัยได้จัดตั้งห้องสมุดกฎหมายขึ้น พร้อมทั้งได้แยกหนังสือกฎหมายออกจากหนังสือทั่วไปด้วย^๑

ใน ค.ศ. ๑๘๑๗ โรงเรียนกฎหมายของมหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ด ซึ่งได้ชื่อว่าเป็นโรงเรียนกฎหมายที่เก่าแก่ที่สุดที่สามารถดำเนินงานต่อเนื่องมาตั้งแต่เริ่มก่อตั้งจนถึงปัจจุบัน ได้รับการจัดตั้งขึ้นพร้อมด้วยห้องสมุดซึ่งประกอบด้วยหนังสือจำนวนหนึ่ง ห้องสมุดดังกล่าวได้รับการพัฒนาจนกระทั่งกลายเป็นห้องสมุดกฎหมายที่ใหญ่ที่สุด มีหนังสือมากกว่า ๑,๒๐๐,๐๐๐ เล่ม นอกจากนี้ยังมีห้องสมุดโรงเรียนกฎหมายอื่น ๆ ที่สำคัญ เช่น ห้องสมุดกฎหมายของมหาวิทยาลัยเยล และมหาวิทยาลัยโคลัมเบีย ซึ่งแต่ละแห่งมีหนังสือมากกว่า ๕๐๐,๐๐๐ เล่ม^๒

ห้องสมุดโรงเรียนกฎหมายในสหรัฐอเมริกา สามารถแบ่งออกได้เป็น ๔ ขนาด ตามจำนวนหนังสือ คือ ขนาดเล็ก มีหนังสือ ๕๐,๐๐๐ เล่ม หรือน้อยกว่า ขนาดกลาง มีหนังสือตั้งแต่ ๕๐,๐๐๑-๑๐๐,๐๐๐ เล่ม ขนาดกลางค่อนข้างใหญ่ มีหนังสือตั้งแต่ ๑๐๐,๐๐๑-๒๐๐,๐๐๐ เล่ม และขนาดใหญ่ มีหนังสือมากกว่า ๒๐๐,๐๐๐ เล่ม^๓

ห้องสมุดโรงเรียนกฎหมายดังกล่าวนี้ อาจจะเป็นห้องสมุดของโรงเรียนกฎหมายที่แยกเป็นเอกเทศ หรือเป็นห้องสมุดในแผนกกฎหมายของวิทยาลัย หรือมหาวิทยาลัย ซึ่งในกรณีหลังนี้อาจมีการบริหารงานเป็นอิสระต่างหาก หรืออาจจะเป็นส่วนหนึ่งของระบบห้องสมุดวิทยาลัย หรือมหาวิทยาลัยที่มีการบริหารงานแบบศูนย์รวม^๔

^๑Brock, "Law Libraries and Librarians: A Revisionist History; Or More Than You Ever Want to Know," pp. 62-63.

^๒Allen, "Law Libraries and Collections," p. 100.

^๓Alfred J. Lewis, "1977 Statistical Survey of Law School Libraries and Librarians," Law Library Journal 71 (May 1978): 318.

^๔Kaiser, Law, Legislative and Municipal Reference Libraries, p. 9.

ห้องสมุดกฎหมายที่สำคัญ

ห้องสมุดกฎหมายรัฐสภาอเมริกัน

ประวัติ

หนังสือกฎหมายเป็นส่วนหนึ่งของห้องสมุดรัฐสภามาตั้งแต่ ค.ศ. ๑๘๐๐ หนังสือกฎหมายดังกล่าวถูกไฟไหม้ไปพร้อมกับห้องสมุดรัฐสภาใน ค.ศ. ๑๘๑๔ ถึงต้น ค.ศ. ๑๘๑๕ เมื่อรัฐสภาได้ตกลงซื้อห้องสมุดส่วนตัวของประธานาธิบดี โทมัส เจฟเฟอร์สัน (Thomas Jefferson) นั้นปรากฏว่ามีหนังสือกฎหมายมากกว่า ๗๐๐ เล่ม รวมอยู่ในจำนวนหนังสือทั้งหมด ๖,๐๐๐ เล่ม^๑

ห้องสมุดกฎหมายได้แยกตัวออกมาเป็นอีกหน่วยงานหนึ่ง ใน ค.ศ. ๑๘๓๒ โดยได้จัดแยกหนังสือกฎหมายไว้เป็นพิเศษในห้องหนึ่งต่างหากที่ตึก แคปิตอล (Capitol)^๒ ทั้งนี้เป็นผลมาจากการเสนอร่างพระราชบัญญัติให้เพิ่มเติมและปรับปรุงแผนกกฎหมายของห้องสมุดรัฐสภา ซึ่งผ่านออกมาเป็นกฎหมาย ในวันที่ ๑๔ กรกฎาคม ค.ศ. ๑๘๓๒^๓ จากกฎหมายฉบับนี้ผู้พิพากษาศาลสูงจะเป็นผู้ออกกฎข้อบังคับสำหรับห้องสมุดตามที่เห็นสมควร แต่ต้องไม่จำกัดการใช้ของประธานาธิบดี รองประธานาธิบดี และสมาชิกรัฐสภา^๔ นอกจากนี้กฎหมายยังได้อนุมัติเงินปีละ \$ 1,000 และเงินพิเศษอีก \$ 5,000 ใน ค.ศ. ๑๘๓๗ สำหรับบรรณารักษ์ห้องสมุดรัฐสภา เพื่อจัดหาหนังสือกฎหมายเพิ่มเติมในเวลา ๕ ปี ตามคำแนะนำของประธานศาลสูง^๕

^๑Mary Lethbridge and James W. McClung, "Library of Congress," Encyclopedia of Library and Information Science 15 (1975): 54.

^๒Gene Gurney, The Library of Congress; A Picture Story of the World's Largest Library (New York: Crown Publishers, 1966), p. 97.

^๓Lethbridge and McClung, "Library of Congress," p. 54.

^๔Charles A. Goodrum, The Library of Congress (New York: Praeger Publishers, 1974), p. 144.

^๕Lethbridge and McClung, "Library of Congress," p. 55.

ห้องสมุดกฎหมายแห่งนี้ขยายตัวอย่างรวดเร็ว ใน ค.ศ. ๑๘๘๗ ห้องสมุดได้ย้ายหนังสือจำนวนหนึ่งไปอยู่ที่ตึกหลัก (Main Building) และได้มีการแต่งตั้งบรรณารักษ์ห้องสมุดกฎหมายรัฐสภาขึ้นเพื่อทำหน้าที่ดูแลห้องสมุดกฎหมาย บรรณารักษ์คนแรกคือ โทมัส เอช. คลาร์ก (Thomas H. Clark) ซึ่งเป็นทนายความและนักหนังสือพิมพ์จาก มอนท์โกเมอรี รัฐอลาบามา สำหรับหนังสือที่เหลืออีกส่วนหนึ่ง และที่ทำการของบรรณารักษ์ยังคงอยู่ที่ตึก แคปปิตอลจนถึง ค.ศ. ๑๙๑๗ ต่อมาใน ค.ศ. ๑๙๓๔ ได้มีการสร้างตึกสำหรับศาลสูงขึ้น พร้อมกับขนย้ายหนังสือ ๕๐,๐๐๐ เล่ม ไปจัดตั้งห้องสมุดศาลสูง ส่วนห้องสมุดที่ตึกแคปปิตอลนั้น ยังคงดำเนินงานอยู่จนถึงปัจจุบัน มีหนังสือกฎหมายอเมริกันประมาณ ๒๐,๐๐๐ เล่ม^๑

ปัจจุบันห้องสมุดกฎหมายรัฐสภาอเมริกันประกอบด้วย ห้องสมุดที่ตึกหลัก สำหรับบริการคนทั่วไป และห้องสมุดสาขาที่ตึก แคปปิตอล สำหรับบริการสมาชิกรัฐสภาโดยเฉพาะ^๒

การบริหารงานห้องสมุด

ห้องสมุดกฎหมายเป็นหน่วยงานหนึ่งของห้องสมุดรัฐสภาอเมริกัน ดำเนินงานภายใต้การอำนวยการของบรรณารักษ์ห้องสมุดรัฐสภา มีบรรณารักษ์ห้องสมุดกฎหมายทำหน้าที่ควบคุมดูแล และมีเจ้าหน้าที่ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญทางด้านกฎหมายอเมริกันและกฎหมายต่างประเทศ^๓

ปัจจุบันห้องสมุดกฎหมายรัฐสภาอเมริกันแบ่งออกเป็น ๕ แผนก คือ

๑. แผนกกฎหมายอเมริกัน-อังกฤษ มีเจ้าหน้าที่ ๒๔ คน บริการเกี่ยวกับกฎหมายของสหรัฐอเมริกา ประเทศในเครือจักรภพอังกฤษ และสาธารณรัฐไอแลนด์

๒. แผนกกฎหมายฮิสปานิก (The Hispanic Law Division) มีเจ้าหน้าที่ ๔ คน บริการเกี่ยวกับกฎหมายของประเทศลาตินอเมริกา เปอร์โตริโก ซิลิปปินส์ สเปน และโปรตุเกส

๓. แผนกกฎหมายยุโรป มีเจ้าหน้าที่ ๑๔ คน บริการเกี่ยวกับกฎหมายของประเทศในภาคพื้นทวีปยุโรปที่เหลือ รวมทั้งรัสเซีย

^๑Ibid., p. 56.

^๒Gurney, The Library of Congress; A Picture Story of the World's Largest Library, p. 97.

^๓Ibid.

๔. แผนกกฎหมายตะวันออกไกล มีเจ้าหน้าที่ ๘ คน บริการเกี่ยวกับกฎหมายของจีน ญี่ปุ่น เกาหลี และไทย

๕. แผนกกฎหมายตะวันออกไกลและแอฟริกัน มีเจ้าหน้าที่ ๗ คน บริการเกี่ยวกับกฎหมายของประเทศในแถบตะวันออกไกล และประเทศในทวีปแอฟริกา^๑

บุคลากร

บุคลากรของห้องสมุดกฎหมายเพิ่มจำนวนขึ้นอย่างรวดเร็ว จากผู้ช่วยบรรณารักษ์ ๑ คน ซึ่งทำหน้าที่ช่วยเหลือผู้อ่าน ใน ค.ศ. ๑๘๘๗ หรือจากลูกจ้าง ๗ คน ในสมัยสงครามโลกครั้งที่ ๒ มาเป็นเจ้าหน้าที่ ๔๔ ตำแหน่ง ใน ค.ศ. ๑๙๗๓^๒

บุคลากรหรือเจ้าหน้าที่เหล่านี้ มีทั้งที่ทำงานเต็มเวลาและทำงานเพียงบางเวลา โดยจะทำหน้าที่ต่าง ๆ เช่น เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านกฎหมาย บรรณารักษ์ตอบคำถามและช่วยการค้นคว้า บรรณารักษ์งานเทคนิค และอื่น ๆ เจ้าหน้าที่ดังกล่าวมีทั้งที่เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านกฎหมายอเมริกัน และกฎหมายต่างประเทศ บางคนเป็นชาวต่างชาติ หรือได้รับการศึกษาจากต่างประเทศ เจ้าหน้าที่ดังกล่าวสามารถให้บริการได้มากกว่า ๔๐ ภาษา^๓

ห้องสมุดกฎหมายแห่งนี้มีการพัฒนาบุคลากรอยู่ตลอดเวลา โดยเปิดโอกาสให้ฝึกฝนอบรมตลอดจนศึกษาเพิ่มเติมทั้งภายในและภายนอกห้องสมุด ทั้งยังให้เงินช่วยเหลือสำหรับกรณีที่เป็นการศึกษาเพิ่มเติมภายนอกห้องสมุดด้วย นอกจากนี้เจ้าหน้าที่ห้องสมุดกฎหมายยังมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ภายนอกห้องสมุด เช่น เข้าไปมีส่วนร่วมในองค์การวิชาชีพต่าง ๆ ได้แก่ สมาคมห้องสมุดกฎหมายอเมริกัน (The American Association of Law Libraries) และ เนติบัณฑิตยสภาอเมริกัน (The American Bar Association) เจ้าหน้าที่หลายคนทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษาของห้องสมุดกฎหมายแห่งอื่น บางคนสอนวิชากฎหมาย หรือวิชาบรรณารักษศาสตร์ทางด้านกฎหมาย ใน

^๑Goodrum, The Library of Congress, p. 145.

^๒Lethbridge and McClung, "Library of Congress," p. 57.

^๓Gurney, The Library of Congress; A Picture Story of the World's Largest Library, p. 97.

สถาบันการศึกษาวิชากฎหมาย หรือในสถาบันการศึกษาวิชาบรรณารักษศาสตร์ เป็นต้น^๑

การเงิน

รายได้ของห้องสมุดกฎหมายรัฐสภาอเมริกันนั้น นอกจากจะได้จากงบประมาณประจำปีแล้ว ยังได้จากเงินพิเศษอื่น ๆ ด้วย จากสถิติรายงานประจำปีของห้องสมุดรัฐสภาอเมริกัน แสดงให้เห็นว่างบประมาณที่ได้รับเพิ่มจำนวนมากขึ้นทุกปี ในอัตราค่อนข้างสูง โดยเฉพาะอย่างยิ่งงบประมาณสำหรับการจัดซื้อหนังสือกฎหมาย ดังตัวอย่างข้างล่างนี้

ค.ศ.	จำนวนเงิน
๑๙๗๕	\$ ๒๒๙,๐๐๐ ^๒
๑๙๗๖	\$ ๒๕๑,๐๐๐ ^๓
๑๙๗๗	\$ ๒๘๖,๐๐๐ ^๔

สิ่งพิมพ์และโสตทัศนวัสดุ

ห้องสมุดกฎหมายรัฐสภาอเมริกันเก็บรวบรวมหนังสือทุกประเภท ตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน ทั้งของสหรัฐอเมริกาและของต่างประเทศ ห้องสมุดแห่งนี้ขยายตัวอย่างรวดเร็ว ในระยะ ๒-๓ ปีที่ผ่านมา ห้องสมุดได้รับหนังสือกฎหมายเพิ่มเข้ามามีถึงปีละประมาณ ๓๐,๐๐๐ เล่ม จำนวนดังกล่าว

^๑Lethbridge and McClung, "Library of Congress," p. 55.

^๒U.S., Library of Congress, Annual Report of the Librarian of Congress 1975 (Washington, 1976), p. A-22.

^๓U.S., Library of Congress, Annual Report of the Librarian of Congress 1976 (Washington, 1977), p. A-24.

^๔U.S., Library of Congress, Annual Report of the Librarian of Congress 1977 (Washington, 1978), p. A-22.

ไม่ได้รวมหนังสือในรูปสคูย่อส่วน (Microtexts)^๑ ปัจจุบันห้องสมุดกฎหมายรัฐสภาอเมริกันได้ชื่อว่ามีวรรณกรรมกฎหมายมากที่สุดในโลก ก็มีหนังสือกฎหมายประมาณ ๑,๖๐๐,๐๐๐ เล่ม^๒ มีไมโครฟิล์มทั้งหมดมากกว่า ๒๒๑,๖๐๐ ม้วน และมีไมโครทิตด้วย^๓ นอกจากนี้ยังมีสิ่งพิมพ์อื่น ๆ ในรูปแบบแผ่นปลิว รางพระราชบัญญัติ และอื่น ๆ ตลอดจนสิ่งพิมพ์ต่อเนื่อง เช่น วารสาร และยังมีหนังสือหายากประเภทต่าง ๆ อีกเป็นจำนวนมาก ได้แก่ ต้นฉบับตัวเขียน และสิ่งพิมพ์เก่า ๆ ที่มีคุณค่า เป็นต้น^๔

งานเทคนิค

แต่เดิมจนถึงศตวรรษที่ ๒๐ ห้องสมุดกฎหมายรัฐสภาอเมริกันจัดหาหนังสือกฎหมายแองโกล-อเมริกันเป็นส่วนใหญ่ จนถึง ค.ศ. ๑๙๐๐ จึงเริ่มจัดหาหนังสือกฎหมายของยุโรป ลาตินอเมริกัน และของประเทศอื่น ๆ ทั่วโลก วิธีการจัดหาหนังสือมีหลายวิธี ที่สำคัญคือ โดยกฎหมายลิขสิทธิ์ การแลกเปลี่ยน การโอน หรือรับบริจาค และการจัดซื้อ ส่วนการจัดหาหนังสือกฎหมายต่างประเทศนั้น มีวิธีการสำคัญ ๓ วิธี คือ โดยการแลกเปลี่ยนกับห้องสมุดและรัฐบาลต่างประเทศ และรับบริจาค โดยโครงการกฎหมายมหาชน ๔๘๐ (PL-๔๘๐) และโครงการจัดหาและทำบัตรรายการแห่งชาติ (National Program for Acquisitions and Cataloging) เรียกสั้น ๆ ว่า NPAC และโดยการสั่งซื้อ^๕ นอกจากนี้เจ้าหน้าที่ของห้องสมุดหลายคนได้รับอนุญาตให้จัดซื้อหนังสือกฎหมายต่าง ๆ ให้ห้องสมุดในระหว่างการเดินทางท่องเที่ยวส่วนตัวในต่างประเทศด้วย^๖

สำหรับการจัดหมู่และทำบัตรรายการนั้น เป็นปัญหามากสำหรับห้องสมุดกฎหมายทั่วไป

^๑Lethbridge and McClung, "Library of Congress," p. 56.

^๒Carleton W. Kenyon, "Library of Congress Law Library," Law Library Journal 67 (May 1974): 276.

^๓U.S., Library of Congress, Annual Report of the Librarian of Congress 1977, p. 70.

^๔Ibid., p. 71.

^๕Lethbridge and McClung, "Library of Congress," p. 56.

^๖U.S., Library of Congress, Annual Report of the Librarian of Congress 1977, p. 70.

รวมทั้งห้องสมุดกฎหมายรัฐสภาอเมริกัน จะเห็นได้ว่าในขณะที่หมวดอื่น ๆ ของการจัดหมู่ระบบรัฐสภาอเมริกันสมบูรณ์แล้ว หมวดกฎหมาย หรือหมวด K เพิ่งจะได้เริ่มจัดทำเมื่อไม่นานมานี้เอง ปัจจุบันเสร็จสมบูรณ์เฉพาะกฎหมายของบางประเทศ เช่น หมวด KF สำหรับกฎหมายของสหรัฐอเมริกา หมวด KD สำหรับกฎหมายของอังกฤษ ไอร์แลนด์ สก๊อตแลนด์ และเวลส์ เป็นต้น ห้องสมุดเริ่มให้เลขหมู่หนังสือกฎหมายที่เข้ามาใหม่พร้อมกับของเก่าที่มีอยู่เดิม นอกจากนั้นยังได้นำเอาหนังสือกฎหมายซึ่งแต่เดิมจัดไว้ในหมวดอื่น ๆ เช่น หมวดสังคมศาสตร์และหมวดรัฐศาสตร์มาทำการแก้ไขเลขหมู่เสียใหม่โดยให้อยู่ภายใต้หมวดกฎหมาย บรรณารักษ์จัดหมู่สามารถเปลี่ยนเลขหมู่ให้หนังสือดังกล่าวได้ ประมาณ ๔๐,๐๐๐ เล่ม ใน ค.ศ. ๑๙๗๒^๑

งานบริการ

หน้าที่สำคัญของห้องสมุดกฎหมาย คือ ให้บริการค้นคว้าอ้างอิงด้านกฎหมาย สนับสนุนการวิจัยของรัฐสภา และโดยเฉพาะอย่างยิ่งให้มั่นใจได้ว่าสมาชิกและคณะกรรมการต่าง ๆ จะได้รับข้อสนเทศเกี่ยวกับกฎหมายต่างประเทศ ซึ่งใกล้เคียงกับปัญหาที่สหรัฐอเมริกากำลังประสบได้อย่างสมบูรณ์และทันต่อเวลา^๒

นอกจากรัฐสภาอเมริกันซึ่งเป็นผู้ใช้ที่สำคัญแล้ว ยังมีผู้ใช้อื่น ๆ ได้แก่ หน่วยงานของฝ่ายบริหาร ศาลของรัฐและศาลของมลรัฐ รัฐบาลต่างประเทศและสถาบันทางการทูต องค์การระหว่างประเทศ นักวิชาการด้านกฎหมาย หน่วยงาน นักศึกษากฎหมาย นักโทษ ตลอดจนประชาชนทั่วไป^๓

บริการต่าง ๆ ที่สำคัญคือ

๑. บริการผู้อ่าน ซึ่งรวมงานบริการตอบคำถามและช่วยการค้นคว้า ทั้งโดยทางตรงทางโทรศัพท์ และทางไปรษณีย์ นอกจากนั้นห้องสมุดยังเพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการข้อสนเทศโดย

^๑ Goodrum, The Library of Congress, p. 149.

^๒ U.S., Library of Congress, Annual Report of the Librarian of Congress 1977, p. 65.

^๓ Ibid.

คิดตั้งหน่วยส่งรับข้อมูลของคอมพิวเตอร์ไว้ในที่ต่าง ๆ ตลอดจนบริการเครื่องถ่ายเอกสารด้วย^๑ นอกจากนี้ บริการภายในห้องสมุดแล้ว บางครั้งเจ้าหน้าที่ผู้เชี่ยวชาญของห้องสมุดยังต้องไปทำหน้าที่ช่วยเหลือให้ คำปรึกษาแก่คณะกรรมการของรัฐสภาหรือศาล ในฐานะผู้เชี่ยวชาญกฎหมายต่างประเทศด้วย^๒

๒. การทำบรรณานุกรม เครื่องมือทางบรรณานุกรม และการออกสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ งานด้านนี้ จัดว่าสำคัญมาก เพราะจะช่วยให้ผู้ใช้สามารถค้นหาสิ่งที่ต้องการได้โดยสะดวกและรวดเร็ว ตัวอย่าง ของบรรณานุกรมที่จัดทำ คือ The Index to Latin American Legislation โดยจัดทำสาระสังเขป และบรรณานุกรมจากกฎหมายของประเทศลาตินอเมริกา ๒๐ ประเทศ ในรูปบัตรรายการ เป็นต้น^๓ ส่วน บรรณานุกรมและสิ่งพิมพ์นั้น ได้จัดพิมพ์ออกเผยแพร่มากมาย เช่น A Revised Guide to the Law and Legal Literature of Mexico (1973)^๔

๓. บริการแปล เช่น ในปีงบประมาณ ๑๙๖๕ เจ้าหน้าที่ของห้องสมุดได้แปลหนังสือ กฎหมายจำนวน ๕๓๖ หน้า จาก ๒๖ ภาษา^๕

ห้องสมุดโรงเรียนกฎหมายมหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ด

ประวัติและอาคารสถานที่

ห้องสมุดโรงเรียนกฎหมายมหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ดจัดตั้งขึ้นพร้อมกับการจัดตั้งโรงเรียน กฎหมายของมหาวิทยาลัย ใน ค.ศ. ๑๘๑๗ ห้องสมุดแห่งนี้ได้มีการเปลี่ยนแปลงสถานที่ตั้งของห้องสมุด หลายครั้ง จนถึง ค.ศ. ๑๙๐๘ จึงได้มาตั้งอยู่ที่ตึกแลงเดลล์ ฮอลล์ (Langdell Hall)^๖ ปัจจุบัน

^๑Ibid., p. 66.

^๒Lethbridge and McClung, "Library of Congress," p. 58.

^๓U.S., Library of Congress, Annual Report of the Librarian of Congress 1977, p. 69.

^๔Lethbridge and McClung, "Library of Congress," p. 58.

^๕Gurney, The Library of Congress, A Picture Story of the World's Largest Library, p. 98.

^๖Edwin E. Williams, "Harvard University Library," Encyclopedia of Library and Information Science 10 (1973): 365.

ห้องสมุดประกอบด้วยอาคาร ๒ หลัง เป็นอาคารเดิม ๑ หลัง คือ แลงเดลล์ ฮอลล์ และต่อเป็น
ปีกออกไปอีกหลังหนึ่งซึ่งเป็นสถานที่สำหรับศึกษาค้นคว้ากฎหมายระหว่างประเทศ เปิดให้ใช้
เมื่อ ค.ศ. ๑๙๕๙ ห้องสมุดมีพื้นที่ทั้งหมด ๑๐๔,๐๐๐ ตารางฟุต

การบริหารงานห้องสมุด

ห้องสมุดกฎหมายเป็นห้องสมุดหนึ่งในจำนวนห้องสมุดมากกว่า ๙๐ แห่ง ของมหาวิทยาลัย
ฮาร์วาร์ด มีระบบการบริหารงานแบบกระจายอำนาจ โดยมีบรรณารักษ์ขึ้นโดยตรงต่อคณบดีแต่ต้อง
ทำรายงานเสนอต่อผู้อำนวยการห้องสมุดมหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ดเป็นประจำทุกปี^๑

การเงิน

ห้องสมุดมหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ดไม่มีงบประมาณของตนเอง งบประมาณของห้องสมุด
คณะต่าง ๆ จะรวมอยู่ในงบประมาณของคณะ และบรรณารักษ์จะทำหน้าที่รายงานค่าใช้จ่ายทั้งหมด
ไปให้ผู้อำนวยการทราบเป็นประจำทุกปี รายงานต่าง ๆ ได้แก่ รายงานสำหรับค่านั่งเรือและวารสาร
ค่าเย็บเล่มวารสาร เงินเดือน สวัสดิการ และอื่น ๆ^๒

อย่างไรก็ดีห้องสมุดกฎหมายยังได้รับเงินทุนเป็นจำนวนมากเพื่อเป็นรายได้สำหรับจัด
ซื้อหนังสือ ซึ่งในปัจจุบันนี้รวมเงินทุนทั้งหมดเป็นเงินประมาณ \$ 500,000 นอกจากนี้ยังได้รับเงิน
ทุนประมาณ \$ 250,000 เพื่อเป็นรายได้สำหรับว่าจ้างผู้เชี่ยวชาญในสาขาต่าง ๆ ของการวิจัย
ทางกฎหมาย^๓

^๑"Harvard University Library," The International Encyclopedia of Higher Education 6 (1978): 2562-2563.

^๒Williams, "Harvard University Library," p. 232.

^๓Margaret Burton and Arundell Esdaile, Famous Libraries of the World: Their History, Collections and Administrations (London: Grafton & Co., 1937), p. 398.

สิ่งพิมพ์และโสตทัศนวัสดุ

ในระยะเริ่มแรกนั้นห้องสมุดกฎหมายเจริญก้าวหน้าเข้ามา ใน ค.ศ. ๑๘๔๖ มีหนังสือประมาณ ๑๒,๐๐๐ เล่ม อีก ๒๔ ปีต่อมา คือ ใน ค.ศ. ๑๘๗๐ ปรากฏว่ามีหนังสือเพิ่มขึ้นเพียงเล็กน้อย ก็มี ๑๕,๐๐๐ เล่ม เท่านั้น เมื่อแลงเดลล์ (Langdell) มาเป็นคณบดีของโรงเรียนกฎหมายใน ค.ศ. ๑๘๗๐ และได้แต่งตั้ง จอห์น ไฮม์ส อาร์โนลด์ (John Himes Arnold) เป็นบรรณารักษ์ ในอีก ๓ ปีต่อมานั้น ปรากฏว่าห้องสมุดกฎหมายได้เริ่มพัฒนาขึ้นอย่างรวดเร็ว มีการจัดซื้อหนังสือเพิ่มมากขึ้นเป็นทวีคูณ^๑

ปัจจุบันห้องสมุดกฎหมายมีหนังสือ ๑,๒๕๗,๘๕๗ เล่ม โดยมีกฎหมายแองโกล-อเมริกันอย่างสมบูรณ์ นอกจากนั้นยังมีหนังสือกฎหมายต่างประเทศ และกฎหมายระหว่างประเทศที่ดี ๆ ในจำนวนเกือบเท่ากัน^๒ ทั้งนี้เป็นเพราะห้องสมุดกฎหมายแห่งนี้ได้รับการบริจาคหนังสือจากห้องสมุดส่วนตัวของนักกฎหมายหลายคน เช่น ของแซมมวล ลิวเออร์มอร์ (Samuel Livermore) และของ ยอร์ช ดันน์ (George Dunn) เป็นต้น^๓

นอกจากหนังสือแล้วห้องสมุดกฎหมายยังมีวารสารและสิ่งพิมพ์อื่น ๆ ตลอดจนหนังสือหายากต่าง ๆ ซึ่งได้แก่ ต้นฉบับตัวเขียน ซึ่งต้นฉบับตัวเขียนนี้ได้จัดทำให้อยู่ในรูปแบบไมโครฟอร์มด้วย^๔ นอกจากนี้ยังมีภาพพิมพ์ และภาพวาดของนักกฎหมายและนิติพากษา เป็นต้น^๕

^๑Burton and Esdaile, Famous Libraries of the World: Their History, Collections and Administrations, p. 397.

^๒"Harvard University Library," p. 2567.

^๓Burton and Esdaile, Famous Libraries of the World: Their History, Collections and Administrations, p. 397.

^๔"Harvard University Library," p. 2567.

^๕Williams, "Harvard University Library," p. 365.

สมาคมที่มีบทบาทในการพัฒนาห้องสมุดกฎหมาย

สมาคมห้องสมุดกฎหมายอเมริกัน (American Association of Law Libraries)

เนื่องจากบรรณารักษ์ห้องสมุดกฎหมายของสหรัฐอเมริกามีปัญหาที่แตกต่างจากห้องสมุดประเภทอื่น จึงเห็นสมควรที่จะจัดตั้งองค์การสำหรับบรรณารักษ์ห้องสมุดกฎหมายโดยเฉพาะ^๑ ดังนั้นจึงได้มีการจัดตั้งสมาคมห้องสมุดกฎหมายอเมริกันขึ้นใน ค.ศ. ๑๙๐๖ ด้วยสมาชิกผู้ก่อตั้ง ซึ่งเป็นบรรณารักษ์ห้องสมุดกฎหมาย ๒๔ คน^๒ เจ้าหน้าที่ชุดแรกของสมาคมประกอบด้วยบรรณารักษ์ห้องสมุดของรัฐ ๒ คน บรรณารักษ์ห้องสมุดเนติบัณฑิตยสภา ๒ คน บรรณารักษ์ห้องสมุดกฎหมายของท้องถิ่น ๑ คน และบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียนกฎหมาย ๑ คน^๓ มี เอ. เจ. สมอล (A. J. Small) บรรณารักษ์ห้องสมุดกฎหมายของรัฐโอไออาขณะนั้น เป็นนายกสมาคมคนแรก^๔

สมาคมนี้มีการพบปะประชุมกันเป็นประจำทุกปีตั้งแต่เริ่มก่อตั้ง ซึ่งในการพบปะกันครั้งแรกนั้น ได้เน้นความตั้งใจที่จะทำงาน เพื่อให้ห้องสมุดและอาชีพบรรณารักษ์ดีขึ้น เพื่อให้เกิดความร่วมมือซึ่งกันและกัน และเพื่อสร้างความมั่นคงหรือเสถียรภาพขององค์การ ปัจจุบันสมาคมห้องสมุดกฎหมายอเมริกันได้พยายามที่จะศึกษาคิลปะและศาสตร์ของวิชาชีพบรรณารักษศาสตร์ทางด้านกฎหมาย เพิ่มสิ่งจำเป็นสำหรับห้องสมุดกฎหมาย ส่งเสริมความเข้าใจและโครงการที่ทำร่วมกับสมาคมอื่นที่คล้ายคลึงกัน กระตุ้นและสนับสนุนความร่วมมือระหว่างสมาชิกของวิชาชีพ^๕ สมาชิกของสมาคมในปัจจุบันนี้ประกอบด้วยบรรณารักษ์ห้องสมุดกฎหมายทั้งในประเทศสหรัฐอเมริกาและต่างประเทศ เกือบ ๑,๐๐๐ คน^๖

^๑David H. Clift, "Associations in the United States," Library Trends 3 (January 1955): 229.

^๒J. S. Ellenberger, "The American Association of Law Libraries," Library Trends 11 (January 1963): 326.

^๓Arthur A. Charpentier, "American Association of Law Libraries," Encyclopedia of Library and Information Science 1 (1968): 224.

^๔Ellenberger, "The American Association of Law Libraries," p. 326.

^๕Clift, "Associations in the United States," p. 230.

^๖Ellenberger, "The American Association of Law Libraries," p. 326.

ตามประวัติแล้วสามารถแบ่งการทำงานของสมาคมออกได้เป็น ๓ สมัย ซึ่งในแต่ละสมัย มีผลงานเด่น ๆ ปรากฏดังนี้ คือ

สมัยแรก อยู่ในช่วงระหว่าง ค.ศ. ๑๙๐๖-๑๙๒๙ สมัยนี้สมาคมมุ่งที่จะแก้ปัญหาการปฏิบัติงานของบรรณารักษ์ห้องสมุดกฎหมายเป็นสำคัญ ผลงานเด่น ๆ ของสมัยนี้ คือ

๑. ออกวารสาร The Law Library Journal และ The Index to Legal Periodicals ใน ค.ศ. ๑๙๐๘ วารสารทั้ง ๒ ฉบับยังคงพิมพ์อยู่จนถึงปัจจุบัน แต่เดิมเคยพิมพ์รวมอยู่ในเล่มเดียวกัน จนกระทั่งถึง ค.ศ. ๑๙๓๖ จึงได้พิมพ์แยกออกจากกันเป็น ๒ เล่ม^๑ และได้มีการปรับปรุงหลายครั้ง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสมัยที่เรียกว่า สมัยแผนของโรลฟ์ (Roalfe Plan) โดยได้ทำการปรับปรุงทั้งในด้านเนื้อหาและกำหนดออก เพื่อให้เป็นวารสารที่มีคุณค่าที่สุดสำหรับวิชาชีพบรรณารักษศาสตร์ทางด้านกฎหมาย^๒

วารสาร The Index to Legal Periodicals นั้น สมาคมได้ขายลิขสิทธิ์การพิมพ์ให้กับบริษัท เอช. ดับบลิว. วิลสัน (H. W. Wilson Company) ใน ค.ศ. ๑๙๖๑ แต่อย่างไรก็ดี สมาคมยังคงควบคุมนโยบายการจัดทำดรรชนีดังกล่าว โดยเฉพาะในด้านการควบคุมเกี่ยวกับสารบัญ รูปเล่ม เทคนิคการทำดรรชนี และอื่น ๆ ซึ่งจะเกี่ยวข้องกับการพัฒนาวารสารนี้ในอนาคต^๓ แต่เดิมออกเป็นวารสารราย ๔ เดือน พอถึงสมัยแผนของโรลฟ์ (Roalfe Plan) ได้ปรับปรุงให้ออกเร็วขึ้น โดยมีกำหนดออกใหม่เป็นวารสารราย ๒ เดือน^๔ อาจกล่าวได้ว่าวารสาร The Index to Legal Periodicals นี้ ยังคงเป็นสิ่งพิมพ์ที่สำคัญที่สุดที่สมาคมได้ทำให้กับนักวิชาการด้านกฎหมายและการวิจัยด้านกฎหมาย

ส่วนวารสาร The Law Library Journal นั้น ปัจจุบันเป็นวารสารราย ๓ เดือนที่ใช้เป็นเครื่องมือในการติดต่อระหว่างสมาชิกของสมาคม โดยเสนอความรู้เกี่ยวกับสิ่งที่น่าสนใจ

^๑Ibid.

^๒Charpentier, "American Association of Law Libraries," p. 227.

^๓Ellenberger, "The American Association of Law Libraries," p. 327.

^๔Charpentier, "American Association of Law Libraries," p. 227.

สำหรับวิชาชีพบรรณารักษศาสตร์ทางด้านกฎหมาย เมื่อ เฮเลน นิวแมน (Helen Newman) เป็นบรรณาธิการ ใน ค.ศ. ๑๙๓๔ นั้น ได้มีการปรับปรุงเนื้อหาของวารสารเสียใหม่ โดยได้เพิ่มคอลัมน์ใหม่ ๆ ที่น่าสนใจเข้าไป เช่น คอลัมน์ "ถามตอบ" สำหรับคำถามที่เกี่ยวกับการบริหารงาน ห้องสมุด คอลัมน์ "สิ่งพิมพ์ด้านกฎหมายใหม่ ๆ" เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีเรื่องราวที่น่าสนใจอื่น ๆ เป็นต้นว่า รายงานการประชุมประจำปีของสมาคม บทความพิเศษที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพ บทความที่เกี่ยวกับปัญหาทางการศึกษาของบรรณารักษ์ห้องสมุดกฎหมาย ซึ่งเขียนโดยสมาชิก และบทความอื่น ๆ^๑

๒. ติดต่oprสานงานกับสมาชิกและสมาคมอื่น ๆ ที่มีความสัมพันธ์กับวิชาชีพบรรณารักษศาสตร์ทางด้านกฎหมาย สมาคมได้จัดให้มีการพบปะพูดคุยระหว่างบรรณารักษ์ห้องสมุดกฎหมาย เพื่อมิตรภาพอันดีต่อกันทั้งยังได้ เชื้อเชิญผู้จัดพิมพ์หนังสือกฎหมาย เข้าร่วมในการประชุมของสมาคมด้วย ผลก็คือทำให้บรรณารักษ์และผู้จัดพิมพ์หนังสือกฎหมายส่วนใหญ่รู้จักกันเป็นส่วนตัว นอกจากนี้สมาคมยังได้กระชับความสัมพันธ์กับสมาคมห้องสมุดอเมริกัน เนติบัณฑิตยสภาอเมริกัน และสมาคมอื่น ๆ^๒

สมัยที่สอง อยู่ในช่วงระหว่าง ค.ศ. ๑๙๓๐ จนถึงสงครามโลกครั้งที่ ๒ สมัยนี้สมาคมมุ่งที่จะปรับปรุงตัวของสมาคมเอง โดยการเพิ่มสมาชิกและขยายขอบเขตวิชาชีพ^๓ สิ่งสำคัญที่ช่วยในการขยายตัวของสมาคม ตั้งแต่ ค.ศ. ๑๙๓๑ ก็คือ ข้อเสนอของ วิลเลียม อาร์. โรลฟ์ (William R. Roalfe) บรรณารักษ์ห้องสมุดกฎหมายของมหาวิทยาลัยดิวค (Duke University)^๔ ซึ่งรู้จักกันในนาม แผนของโรลฟ์ (Roalfe Plan) ข้อเสนอนี้ช่วยกระตุ้นการกระทำหลายอย่างของสมาคม รวมทั้งทำให้เกิดวัตถุประสงค์ใหม่ ๆ อันสืบเนื่องมาจากแผนดังกล่าวด้วย โรลฟ์เสนอให้มีการจัดตั้งสำนักงานใหญ่ระดับชาติ ขยายงานวารสาร The Law Library Journal เพิ่มบรรณานุกรมกฎหมายใหม่ ๆ ในสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ ของสมาคม เพิ่มจำนวนสมาชิก ตลอดจนวางแผนเพื่อ

^๑Ellenberger, "The American Association of Law Libraries," p.328.

^๒Charpentier, "American Association of Law Libraries," p. 225.

^๓Ellenberger, "The American Association of Law Libraries," p. 331.

^๔Clift, "Associations in the United States," p. 230.

จัดหาความช่วยเหลือทางการเงินจากมูลนิธิต่าง ๆ^๑ ผลงานของสมาคมในสมัยนี้จึงเกี่ยวข้อ
กับแผนของโรลท์เป็นส่วนใหญ่ ผลงานที่สำคัญคือ

๑. จัดหาเงินทุนสำหรับช่วยเหลือการดำเนินงานของสมาคม โดยได้รับเงินจาก
มูลนิธิคาร์เนกี ทำให้สามารถขยายงานของวารสาร The Law Library Journal กับ The
Index to Legal Periodicals ซึ่งเคยพิมพ์อยู่ในเล่มเดียวกันออกเป็น ๒ เล่ม พร้อมทั้งช่วย
ให้สามารถเพิ่มสิ่งใหม่ ๆ ที่จะ เป็นเครื่องมือทางบรรณานุกรมที่สำคัญสำหรับบรรณารักษ์ห้องสมุดกฎหมาย
ด้วย

๒. จัดให้มีการแลกเปลี่ยนสิ่งพิมพ์ขึ้นใน ค.ศ. ๑๙๓๗ ซึ่งงานดังกล่าวยังคงดำเนิน
อยู่จนถึงปัจจุบันโดยคณะกรรมการถาวรของสมาคม มีการจัดทำรายชื่อสิ่งพิมพ์ที่ต้องการแลกเปลี่ยน
ในระหว่างห้องสมุดกฎหมาย

๓. จัดทำไมโครฟิล์มคำพิพากษาศาลสูงและย่อคำพิพากษาศาลสูงของสหรัฐ เป็นต้น
จัดได้ว่าสมาคมห้องสมุดกฎหมายอเมริกัน เป็นหนึ่งในสมาคมระดับชาติที่สนใจและ เป็นผู้ นำ ใน เรื่อง
วัสดุย่อส่วนนี้ ปัจจุบันคณะกรรมการของสมาคมยังให้ความสนใจกับโสตทัศนวัสดุ และการนำ
เครื่องจักรกลใหม่ ๆ มาใช้กับงานห้องสมุด

๔. การเพิ่มสมาชิกของสมาคม โดยสมาคมได้ทำการปรับปรุงกฎบัตรของสมาคม
เสียใหม่เพื่อให้สามารถรับสมาชิกได้กว้างขวางขึ้น^๒

สมัยที่สาม คือตั้งแต่สมัยสงครามโลกครั้งที่ ๒ เป็นต้นมา สมาคมมีบทบาทและผลงาน
ที่สำคัญดังนี้คือ

๑. ตั้งแต่ ค.ศ. ๑๙๖๐ เป็นต้นมา สมาคมเริ่มเป็นที่รู้จักในฐานะสำนักพิมพ์ที่จัดพิมพ์
หนังสือเกี่ยวกับห้องสมุดกฎหมายออกเผยแพร่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งได้จัดทำหนังสือชุดสำคัญคือ
หนังสือชุดสิ่งพิมพ์ของสมาคมห้องสมุดกฎหมายอเมริกัน (AALL Publications Series) ซึ่งจัดทำ
ขึ้นเพื่อ เป็นคู่มือแก่บรรณารักษ์ห้องสมุดกฎหมายประเภทต่าง ๆ^๓ สิ่งพิมพ์เล่มล่าสุดของชุดนี้ คือ

^๑Ellenberger, "The American Association of Law Libraries," p. 331.

^๒Ibid., pp. 332-333.

^๓Ibid., p. 335.

Manual of Procedures for Private Law Libraries พิมพ์ใน ค.ศ. ๑๙๖๖ นอกจากนี้ยังมีสิ่งพิมพ์ที่สำคัญอื่น ๆ คือ Subject Headings for the Literature of Law and International Law พิมพ์ใน ค.ศ. ๑๙๖๔ และ Union List of Basic Latin American Legal Materials ซึ่งพิมพ์ใน ค.ศ. ๑๙๗๑^๑

๒. บทบาทต่อการศึกษาและการให้ประกาศนียบัตรแก่บรรณารักษ์ห้องสมุดกฎหมายเกี่ยวกับเรื่องนี้สมาคมได้ให้ความสนใจมาเป็นเวลานานแล้ว แต่ได้สนใจอย่างจริงจังเป็นพิเศษหลังสงครามโลกครั้งที่ ๒ ทั้งนี้เนื่องจากความต้องการทนายความที่มีคุณวุฒิ และคดีที่ขึ้นสู่ศาลมีมากขึ้น นอกจากนี้การปฏิบัติงานกฎหมายเฉพาะด้านได้รับการพัฒนาอย่างรวดเร็ว ทำให้เกิดความต้องการที่จะใช้บริการจากห้องสมุดกฎหมายและจากเจ้าหน้าที่ ซึ่งได้รับการฝึกฝนอย่างดีมากขึ้น^๒

ดังนั้นสมาคมห้องสมุดกฎหมายอเมริกันจึงได้จัดทำมาตรฐานสำหรับบรรณารักษ์ห้องสมุดกฎหมายขึ้น ผู้ที่มีคุณสมบัติครบถ้วนตามมาตรฐานดังกล่าวจะได้รับประกาศนียบัตรจากสมาคม คุณสมบัติดังกล่าว คือ

๑. เป็นผู้ซึ่งได้รับปริญญา (ไม่ว่าจะเป็นปริญญาตรีหรือปริญญาโท) ทางด้านบรรณารักษศาสตร์จากโรงเรียนซึ่งได้รับการรับรองจากสมาคมห้องสมุดอเมริกัน และได้รับปริญญาทางกฎหมายจากโรงเรียนซึ่งได้รับการรับรองจาก เนติบัณฑิตยสภาอเมริกัน หรือโรงเรียนซึ่งเป็นสมาชิกของสมาคมโรงเรียนกฎหมายอเมริกัน และมีประสบการณ์ด้านห้องสมุด ๒ ปี

๒. เป็นผู้ซึ่งได้รับปริญญาทางกฎหมายจากโรงเรียนกฎหมายซึ่งได้รับการรับรองจาก เนติบัณฑิตยสภาอเมริกัน หรือโรงเรียนซึ่งเป็นสมาชิกของสมาคมโรงเรียนกฎหมายอเมริกัน และมีประสบการณ์ด้านห้องสมุด ๔ ปี

๓. เป็นผู้ซึ่งได้รับปริญญา (ไม่ว่าจะเป็นปริญญาตรีหรือปริญญาโท) ทางด้านบรรณารักษศาสตร์จากโรงเรียนซึ่งได้รับการรับรองจากสมาคมห้องสมุดอเมริกัน และมีประสบการณ์ด้านห้องสมุด ๖ ปี

^๑Josephine R. Fang and Alice H. Songe, Handbook of National and International Library Associations (Chicago: American Library Association, 1973), p. 225.

^๒Ellenberger, "The American Association of Law Libraries," p. 337.

๔. เป็นผู้ซึ่งทำงานมีประสบการณ์ด้านห้องสมุดกฎหมาย เป็นเวลานาน และมีผลงานดีเด่นให้กับวิชาชีพนี้ (ไม่จำเป็นต้องมีปริญญาใด ๆ)^๑

สรุปได้ว่าสมาคมห้องสมุดกฎหมายอเมริกัน เป็นสมาคมที่มีบทบาทต่อห้องสมุดกฎหมายมากที่สุด โดยที่สมาคมได้ดำเนินงานในด้านต่าง ๆ เพื่อพัฒนาห้องสมุดกฎหมาย และวิชาชีพบรรณารักษศาสตร์ทางด้านกฎหมายให้เจริญก้าวหน้า จนกระทั่งกลายเป็นแบบอย่างของประเทศอื่น ๆ ในปัจจุบัน

สมาคมโรงเรียนกฎหมายอเมริกัน (Association of American Law Schools)

สมาคมโรงเรียนกฎหมายอเมริกันจัดตั้งขึ้นใน ค.ศ. ๑๙๐๐^๒ โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะปรับปรุงการศึกษากฎหมายในสหรัฐอเมริกา เพื่อผลประโยชน์ของสังคมโดยรวม สมาคมสามารถจัดทำโครงการหรือกิจกรรมที่สำคัญต่าง ๆ มากมาย โดยได้รับเงินช่วยเหลือจากเอกชนและรัฐบาล โดยเฉพาะอย่างยิ่งจากมูลนิธิฟอร์ดและคาร์เนกี ปัจจุบันสมาคมโรงเรียนกฎหมายอเมริกันได้จัดกิจกรรมเกี่ยวกับเรื่องต่าง ๆ คือการศึกษากฎหมายและสาขาวิชาอื่นที่เกี่ยวข้อง การค้นคว้าและวิจัย การปรับปรุงกฎหมายและบทบาทของนักกฎหมาย ตลอดจนความสัมพันธ์กับรัฐบาล^๓

กิจกรรมที่ทำให้สมาคมโรงเรียนกฎหมายอเมริกันมีบทบาทต่อห้องสมุดกฎหมายอย่างมากก็คือกิจกรรมในด้านพัฒนาการศึกษาโดยสมาคมจะต้องทำหน้าที่รับรองวิทยฐานะโรงเรียนกฎหมายในสหรัฐอเมริกา ซึ่งในการรับรองหรือรับเข้าเป็นสมาชิกนี้สมาคมได้ให้ความสนใจกับห้องสมุดของโรงเรียนกฎหมายมาก จะเห็นได้ว่าสมาคมได้ให้ความสำคัญกับห้องสมุดของโรงเรียนกฎหมายมาตั้งแต่เริ่มก่อตั้งสมาคม โดยกำหนดไว้ว่า โรงเรียนสมาชิกจะต้องมีห้องสมุดซึ่งมีคำพิพากษาศาลของรัฐที่โรงเรียนตั้งอยู่ และมีคำพิพากษาศาล(สูงสหรัฐ) ตลอดจนให้ความสะดวกในการเข้าใช้ห้องสมุดในระหว่างเวลา

^๑"A.A.L.S. Certification of Law Librarians," in Reader in Law Librarianship, ed. Bernard D. Reams (Englewood, Colo.: Information Handling Services, 1976), p. 99.

^๒Allen, "Law Libraries and Collections," p. 89.

^๓Jefferson B. Fordham, "News of the Association, 1963-70: Eight Years of Challenge and Development in the Life of the Association of American Law Schools," Journal of Legal Education 24 (1971): 95-96.

ทำการ สมาคมได้พยายามปรับปรุงมาตรฐานของห้องสมุดโรงเรียนกฎหมายในด้านต่าง ๆ เช่น จำนวนหนังสือ งบประมาณในการดำเนินงาน เครื่องอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ตลอดจนคุณสมบัติของบุคลากร โดยได้ทำงานร่วมกับสมาคมอื่นที่เกี่ยวข้อง^๑ ปัจจุบันสมาคมได้ชื่อว่าเป็นองค์การระดับชาติต้องการหนึ่งที่จะจัดทำมาตรฐานห้องสมุดกฎหมายขึ้น

เนติบัณฑิตยสภาอเมริกัน (American Bar Association)

เนติบัณฑิตยสภาอเมริกันนี้ จัดตั้งขึ้นใน ค.ศ. ๑๘๗๘ ด้วยการริเริ่มของเนติบัณฑิตยสภาแห่งรัฐคอนเน็กติกัต (The Connecticut State Bar Association)^๒ โดยเป็นสภาอาสาสมัครของนักกฎหมายและผู้พิพากษาอเมริกัน มีวัตถุประสงค์หลักคือ สนับสนุนและปกป้องรัฐธรรมนูญของสหรัฐ พัฒนากฎหมาย และยกระดับการบริหารงานด้านตุลาการ นอกจากนี้ยังแสวงหาความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของระบบกฎหมายและคำพิพากษาศาลทั่วทั้งสหรัฐอเมริกา ส่งเสริมเกียรติยศของวิชาชีพกฎหมาย กระชับความสัมพันธ์ฉันมิตรระหว่างเนติบัณฑิตยสภาของท้องถิ่นและของมลรัฐ^๓

จำนวนสมาชิกของเนติบัณฑิตยสภาอเมริกันนี้เพิ่มมากขึ้นทุกปี ใน ค.ศ. ๑๙๗๔ มีสมาชิกมากกว่า ๑๗๐,๐๐๐ คน สำนักงานใหญ่ตั้งอยู่ที่ชิคาโก^๔ ปกติสภาจัดประชุมเป็นประจำทุกปี ประมาณเดือนสิงหาคม^๕

เนติบัณฑิตยสภาอเมริกันนี้ให้ความสนใจในเรื่องห้องสมุดกฎหมายมาก เพราะเห็นว่าห้องสมุดกฎหมายมีความสำคัญต่อโรงเรียนกฎหมาย จึงได้ให้ความสนับสนุนและส่งเสริมห้องสมุดกฎหมายในด้านต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในฐานะที่ สภาทำหน้าที่รับรองวิทยะฐานะ

^๑Allen, "Law Libraries and Collections," p.89.

^๒"American Bar Association (ABA)," New Columbia Encyclopedia, ed. William Harris and Judith S. Levery (1975): 83.

^๓Joseph R. Taylor, "American Bar Association," Encyclopedia Americana 1 (1978): 680.

^๔"American Bar Association (ABA)," p. 83.

^๕Taylor, "American Bar Association," p. 680.

โรงเรียนกฎหมายในสหรัฐอเมริกา จึงได้จัดทำมาตรฐานห้องสมุดโรงเรียนกฎหมายขึ้น ตั้งแต่ ค.ศ. ๑๙๒๑ และได้ปรับปรุงมาตรฐานดังกล่าวเพื่อให้ทันสมัยเรื่อยมาจนถึงปัจจุบัน^๑ แม้ว่ามาตรฐานของเนติบัณฑิตยสภาอเมริกันจะเข้มงวดน้อยกว่ามาตรฐานของสมาคมโรงเรียนกฎหมายอเมริกัน และกล่าวถึงเฉพาะจำนวนหนังสือและบุคลากรก็ตาม ยังจัดได้ว่ามาตรฐานดังกล่าวมีความสำคัญต่อห้องสมุดกฎหมายเช่นเดียวกับมาตรฐานของสมาคมโรงเรียนกฎหมายอเมริกัน

มาตรฐานห้องสมุดกฎหมาย

มาตรฐานห้องสมุดคือ การกำหนดความต้องการเบื้องต้นของห้องสมุดแต่ละประเภท เพื่อใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงาน หรือปรับปรุงงานตามเกณฑ์ที่กำหนดขึ้นไว้ มาตรฐานห้องสมุดจึงเป็นเสมือนหลักชัยที่ห้องสมุดจะมุ่งไปสู่ เพื่อความสำเร็จก้าวหน้าของห้องสมุดนั้น ๆ^๒

สำหรับมาตรฐานของห้องสมุดกฎหมายในสหรัฐอเมริกานั้นมีความแตกต่างกันไปบ้างตามประเภทของห้องสมุด อย่างไรก็ตาม ส่วนใหญ่แล้ว เมื่อพูดถึงมาตรฐานห้องสมุดกฎหมาย มักจะหมายถึงมาตรฐานห้องสมุดโรงเรียนกฎหมาย ในสหรัฐอเมริกามีหน่วยงานซึ่งทำหน้าที่รับรองวิทยะฐานะโรงเรียนกฎหมายหลายหน่วยงาน ที่สำคัญ คือ สมาคมโรงเรียนกฎหมายอเมริกัน เนติบัณฑิตยสภาอเมริกัน และ เนติบัณฑิตยสภาของมลรัฐ (The State Bar Associations)^๓ ในการรับรองวิทยะฐานะนี้จะต้องคำนึงถึงห้องสมุดที่ได้มาตรฐาน ดังนั้นสมาคมซึ่งทำหน้าที่รับรองวิทยะฐานะดังกล่าว โดยเฉพาะอย่างยิ่งสมาคมโรงเรียนกฎหมายอเมริกัน และ เนติบัณฑิตยสภาอเมริกัน จึงได้จัดทำมาตรฐานสำหรับห้องสมุดโรงเรียนกฎหมายขึ้น

^๑Allen, "Law Libraries and Collections," p. 89.

^๒สุทธิลักษณ์ อ่ำทันวงศ์, ผู้รวบรวม, มาตรฐานของห้องสมุดในประเทศไทย เอกสารบรรณารักษศาสตร์, เล่ม ๘ (พระนคร: แผนกวิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๑๗), หน้า ๑.

^๓Thomas Ehrlich and Baylers A. Manning, "Programs in Law at the University of Hawaii: Part I. Law Training Programs in Hawaii-Objectives and Consideration," Journal of Legal Education 24 (1971): 24.

มาตรฐานห้องสมุดโรงเรียนกฎหมายของสมาคมโรงเรียนกฎหมายอเมริกัน

๑. หนังสือในห้องสมุด (Collection)

ห้องสมุดของโรงเรียนที่เป็นสมาชิกของสมาคมโรงเรียนกฎหมายอเมริกัน ควรจะมีสิ่งพิมพ์ตามรายการที่กำหนดไว้ในมาตรฐานเป็นเกณฑ์ขั้นต่ำสุด ซึ่งประกอบด้วยสิ่งพิมพ์ของมลรัฐที่โรงเรียนกฎหมายแห่งนั้นตั้งอยู่ สิ่งพิมพ์ซึ่งเกี่ยวข้องกับกฎหมายของสหรัฐ สิ่งพิมพ์ของสหรัฐอเมริกาโดยทั่วไป ตลอดจนสิ่งพิมพ์ของอังกฤษและสิ่งพิมพ์อื่น ๆ

สิ่งพิมพ์ดังกล่าวข้างต้นนั้น ควรจัดหาไว้ให้ครบถ้วนบริบูรณ์ และถ้าสามารถจัดนำออกให้บริการได้ในทันทีก็ควรจะทำ อย่างไรก็ตาม สำหรับสิ่งพิมพ์บางเล่มที่ไม่สามารถจัดหามาได้ในทันที หรืออาจจะจัดหามาได้ในราคาที่แพงมาก ห้องสมุดอาจชะลอการซื้อไว้จนกว่าราคาจะถูกลง แต่เมื่อถึงเวลาอันควรสิ่งพิมพ์ดังกล่าวนั้นยังคงมีราคาแพง ในกรณีเช่นนี้ห้องสมุดอาจจัดซื้อสิ่งพิมพ์อื่นที่มีคุณค่าใกล้เคียงมาแทนได้

สำหรับสิ่งพิมพ์ต่อเนื่องหรือวารสาร ยกเว้นที่มีคุณค่าเพียงระยะสั้น ถ้าไม่อยู่ในรูปเย็บเล่มก็ควรจะนำมาเย็บเล่มโดยเร็วหลังจากที่ได้รับเข้ามา และควรจัดเก็บให้มีระเบียบเพื่อสะดวกในการซ่อม เย็บเล่ม ตลอดจนจัดหาฉบับใหม่มาแทนที่เมื่อต้องการ

โรงเรียนแต่ละแห่งควรมีห้องสมุดซึ่งมีหนังสืออย่างน้อยที่สุด ๖๐,๐๐๐ เล่ม เป็นเกณฑ์ขั้นต่ำสุด

ถ้ามีวัสดุอื่นใดทางกานกฎหมายที่จำเป็นต่อหลักสูตรและการวิจัยในโครงการศึกษาของโรงเรียนกฎหมาย ซึ่งทั้งนักศึกษาและคณาจารย์จำเป็นต้องใช้แล้ว หนังสือตามเกณฑ์ขั้นต่ำสุดที่ต้องการข้างต้นนั้น อาจจะเป็นหนังสือในรูปวัสดุย่อส่วนก็ได้

๒. อาคารสถานที่ของห้องสมุด (Physical Plant-Library Space)

ภายในห้องสมุดควรมีแสงสว่าง การถ่ายเทอากาศ และเครื่องทำความร้อนอย่างเพียงพอ นอกจากนี้ควรจัดให้มีบริเวณที่อำนวยความสะดวกแก่เจ้าหน้าที่ ตลอดจนควรจัดให้มีพื้นที่สำหรับการอ่านหนังสืออย่างกว้างขวาง เพื่อให้สามารถจัดบริการแบบชั้นเปิด โดยมีชั้นหนังสือวางอยู่ในที่ซึ่งผู้ใช้สามารถเข้าถึงได้โดยสะดวก

โต๊ะและที่นั่งสำหรับอ่านหนังสือควรมีประจำ เป็นจำนวน ๖๕ % ของนักศึกษาทั้งหมด

นอกจากนี้ควรจัดให้มีที่นั่งสำหรับนั่งอ่านหนังสือคนเดียว (Carrels) สำหรับนักศึกษาที่ต้องการทำวิจัยด้านกฎหมายอย่างกว้างขวาง

ควรมีบัตรรายการที่ทันสมัย จัดไว้ในที่ซึ่งสามารถจะใช้ได้โดยสะดวก

สถานที่สำหรับการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ควรมีอย่างเพียงพอ

ในการจัดบริเวณภายในห้องสมุดนั้น ควรจะได้คำนึงถึงความสะดวกต่อการที่จะนำเครื่องอิเล็กทรอนิกส์และเครื่องจักรกลมาใช้

๓. บรรณารักษ์และเจ้าหน้าที่ผู้ร่วมงาน (Librarian and Staff)

บรรณารักษ์ควรจะได้รับการศึกษาทั้งทางด้านกฎหมายและบรรณารักษศาสตร์ ตลอดจนควรมีคุณสมบัติครบถ้วนตามที่สมาคมห้องสมุดกฎหมายอเมริกันกำหนด

ในกรณีที่ห้องสมุดมีหนังสือ ๖๐,๐๐๐ เล่ม หรือมากกว่า บรรณารักษ์ควรมีเจ้าหน้าที่ผู้ร่วมงาน คือ ผู้ช่วยซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่วิชาชีพอย่างน้อย ๓ คน ซึ่งผ่านการฝึกฝนหรือมีประสบการณ์เพื่อทำหน้าที่ในการจัดหาหนังสือ ทำบัตรรายการหนังสือ ตลอดจนทำงานด้านบริการค้นคว้าอ้างอิง และงานบริหาร นอกจากนี้อาจจะมีผู้ช่วย ซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่วิชาชีพอื่น ๆ ตลอดจนเสมียนพนักงาน

โรงเรียนที่จัดการศึกษาภาคค่ำ ควรจัดให้มีบริการห้องสมุดในช่วงเวลาเย็นด้วยและควรจัดเจ้าหน้าที่วิชาชีพอย่างน้อย ๑ คน อยู่ประจำห้องสมุดตลอดเวลาที่มีการใช้บริการห้องสมุด

๔. การเก็บรักษาทะเบียนสถิติ (Record Keeping)

บรรณารักษ์จะต้องเก็บรักษาทะเบียนสถิติต่าง ๆ ไว้ให้ถูกต้องตามวิธีการปฏิบัติงานของห้องสมุด และถ้านโยบายของโรงเรียนอนุญาตก็ควรจัดเตรียมข้อมูลทางสถิติไว้ตามที่สมาคมร้องขอ

๕. ค่าใช้จ่ายต่ำสุดของห้องสมุด (Minimum Library Expenditure)

โรงเรียนที่เป็นสมาชิกควรมีงบประมาณประจำปีอย่างน้อย \$ 60,000 สำหรับจัดหาหนังสือ และควรจัดสรรเงินจำนวนหนึ่งไว้สำหรับจัดหาหนังสือใหม่ ๆ ที่ยังไม่มีในห้องสมุด

๖. การวางแผน (Planning)

บรรณารักษ์และคณาบดีควรจะกำหนดแผนงานไว้เป็นลายลักษณ์อักษร เพื่อพัฒนาห้องสมุด

ในด้านที่จำเป็นดังนี้ คือ

๑. ให้จำนวนหนังสือที่เพิ่มขึ้นได้สัดส่วนและเพียงพอ
๒. ให้มีจำนวนบุคลากรที่เพียงพอสำหรับบริการผู้ใช้และทำงานห้องสมุด
๓. ให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ อย่างเพียงพอ
๔. ให้มีระบบงานที่มีประสิทธิภาพ ในด้านการควบคุมทางบรรณานุกรม และการควบคุม

คุณค่าอื่นที่เกี่ยวข้องกับหนังสือ ตลอดจนอำนวยความสะดวกในด้านการใช้น้ำหนักของห้องสมุด^๑

มาตรฐานห้องสมุดโรงเรียนกฎหมายของสมาคมกฎหมายอเมริกัน

๑. โรงเรียนกฎหมายควรมีห้องสมุดซึ่งบริหารงาน เพื่อสนองความต้องการในโครงการศึกษาของโรงเรียนกฎหมายนั้น ๆ อย่างเพียงพอ

๒. ห้องสมุดโรงเรียนกฎหมายควรมีสิ่งพิมพ์ทั้งหมดตามรายการที่กำหนดไว้ ซึ่งประกอบด้วยสิ่งพิมพ์ของประเทศโดยทั่วไป สิ่งพิมพ์ของสหรัฐ สิ่งพิมพ์ของมลรัฐซึ่งโรงเรียนกฎหมายแห่งนั้นตั้งอยู่ สิ่งพิมพ์ของมลรัฐอื่น ตลอดจนตำรา เอกสาร วารสาร และสิ่งพิมพ์ของอังกฤษ

๓. วัสดุทั้งหมดของห้องสมุดควรจะทันสมัย โดยมีฉบับต่อเนื่อง ฉบับเพิ่มเติม และฉบับใหม่แทนที่ของเดิม

สำหรับสิ่งพิมพ์ที่เป็นชุดนั้น ควรจะมีความสมบูรณ์ ยกเว้นในกรณีที่เล่มเก่า ๆ ไม่สามารถจะหาได้ หรืออาจจะหาได้ในราคาที่สูงเกินไป สิ่งพิมพ์ชุดดังกล่าวจะไม่สมบูรณ์ เว้นแต่สิ่งพิมพ์ชุดนั้นจะมีตราชื้อ และเครื่องมือช่วยกันอื่น ๆ

วารสารทั้งหมดยกเว้นปีใหม่อายุสุด ควรจะได้มีการเย็บเล่มอย่างถาวร

ถ้าห้องสมุดมีวัสดุประเภทอื่น เช่น ไมโครฟิล์ม เทป หรือวัสดุอื่นในลักษณะเดียวกันนี้ ห้องสมุดควรจะจัดหาอุปกรณ์สำหรับดู และฟังไว้บริการด้วย

ห้องสมุดควรจะได้จัดหาหนังสือ และวัสดุที่มีการใช้บ่อย ๆ มาเพิ่มเติมตามความจำเป็นสำหรับการใช้ของคณาจารย์และนักศึกษา

^๑"Association of American Law Schools Executive Committee . . . Library Regulations-Library," in Reader in Law Librarianship, ed. Bernard D. Reams (Englewood, Colo.: Information Handling Services, 1976), pp. 1101-1103.

นอกจากนี้ห้องสมุดควรจะดำรงความทันสมัยโดยมีสิ่งพิมพ์ใหม่ ๆ และสิ่งพิมพ์ในรูปแบบใหม่ ๆ

๔. ห้องสมุดโรงเรียนกฎหมายควรจะบริหารงานโดยเป็นส่วนหนึ่งของห้องสมุดมหาวิทยาลัยหรือบริหารงานเป็นอิสระ ซึ่งการบริหารงานดังกล่าว ไม่ว่าจะ เป็นแบบใด ย่อมไม่ขัดขวางความเจริญก้าวหน้า การพัฒนา ตลอดจนประโยชน์ใช้สอยของห้องสมุด เพื่อให้ห้องสมุดสามารถจัดบริการที่ดีแก่โรงเรียนกฎหมายได้ สำหรับนโยบายทั่วไปซึ่งอาจจะกำหนดโดยคณะกรรมการบริหารนั้นมีดังนี้ คือ

๔.๑ คณะบดี บรรณารักษ์ห้องสมุดกฎหมาย และคณาจารย์ของโรงเรียนกฎหมาย ควรรับผิดชอบในการกำหนดนโยบายของห้องสมุด ซึ่งประกอบด้วย นโยบายจัดหา จัดเก็บ และบริการผู้อ่าน ส่วนการแบ่งปันอำนาจระหว่างคณะบดี บรรณารักษ์ห้องสมุดกฎหมาย และคณาจารย์นั้น ขึ้นอยู่กับแต่ละสถาบัน

๔.๒ งบประมาณสำหรับห้องสมุดกฎหมาย ควรกำหนด เป็นส่วนหนึ่งของงบประมาณของโรงเรียนกฎหมาย การบริหารงานงบประมาณดังกล่าวก็ควรจะทำในลักษณะเดียวกัน

๔.๓ การคัดเลือกและว่าจ้างบรรณารักษ์ห้องสมุดกฎหมาย ควรกระทำโดยคณะบดีและคณาจารย์ของโรงเรียนกฎหมาย

๕. ห้องสมุดโรงเรียนกฎหมายควรบริหารงานโดยบรรณารักษ์ซึ่งทำงานเต็มเวลา เพื่อพัฒนาและดูแลรักษาห้องสมุด ตลอดจนให้ความช่วยเหลือแก่คณาจารย์และนักศึกษา นอกจากนี้บรรณารักษ์ควร จะทำการสอนในโรงเรียนกฎหมายด้วย

บรรณารักษ์ห้องสมุดกฎหมายควรมีความรู้เกี่ยวกับการบริหารงานห้องสมุดโดยทั่วไป และมีความรู้เกี่ยวกับปัญหาเฉพาะของห้องสมุดกฎหมาย ถ้าบรรณารักษ์ไม่ได้จบกฎหมาย เขาควรจะได้ รับการฝึกฝนเป็นพิเศษ เกี่ยวกับขอบเขตของสาขาวิชาห้องสมุดกฎหมาย การใช้ และการบริหารงานของห้องสมุดดังกล่าว

ห้องสมุดกฎหมายควรมีเจ้าหน้าที่ผู้ร่วมงานที่มีความสามารถ และมีเป็นจำนวนเพียงพอ ภายใต้การบัญชางานของบรรณารักษ์ห้องสมุดกฎหมาย^๑

^๑"American Bar Association Standards and Rules of Procedure-Library," in Reader in Law Librarianship, ed. Bernard D. Reams (Englewood, Colo.: Information Handling Services, 1976), pp. 104-105.

ห้องสมุดกฎหมายในฝรั่งเศส

ประเภทของห้องสมุดกฎหมาย

ห้องสมุดกฎหมายในฝรั่งเศสแตกต่างจากที่พบในประเทศอื่น ๆ คือ เป็นห้องสมุดที่มีหนังสือกฎหมายเป็นส่วนใหญ่ ถ้าถือตามการจำแนกประเภทของ The Council of Europe's European Law Libraries Guide แล้ว ปัจจุบันฝรั่งเศสมีห้องสมุดกฎหมาย ประมาณ ๗๐ แห่ง ซึ่งประกอบด้วย ห้องสมุดมหาวิทยาลัยและห้องสมุดสำหรับค้นคว้าวิจัย ห้องสมุดของทางราชการ ห้องสมุดของศาล และห้องสมุดสมาคม เนติบัณฑิตยสภา

ห้องสมุดมหาวิทยาลัยและห้องสมุดสำหรับค้นคว้าวิจัย

ในกลุ่มนี้มีห้องสมุดประมาณ ๔๖ แห่ง เป็นห้องสมุดมหาวิทยาลัยที่อำนวยการโดยบรรณารักษ์วิชาชีพที่ได้รับการฝึกฝนมาแล้ว ๔๔ แห่ง ห้องสมุดสำหรับค้นคว้าวิจัยที่สำคัญ ๑๒ แห่ง ซึ่งมีสถานภาพที่แตกต่างออกไป คือ เป็นห้องสมุดที่อยู่ภายใต้การอำนวยการของสมาชิกคณะนิติศาสตร์ สำหรับประเภทหลังนี้ ประกอบด้วยห้องสมุดเฉพาะที่สำคัญเป็นพิเศษในมหาวิทยาลัย ซึ่งได้แก่ ศูนย์การศึกษากฎหมาย เปรียบเทียบ ศูนย์การศึกษาประวัติศาสตร์กฎหมาย เป็นต้น

ในฝรั่งเศส ส่วนใหญ่รัฐจะเป็นผู้ควบคุมมหาวิทยาลัย ยกเว้น มหาวิทยาลัยคาธอลิก ๒-๓ แห่ง ห้องสมุดกฎหมายในฝรั่งเศสมีได้ เป็นอิสระ เหมือนกับห้องสมุดกฎหมายหลายแห่งในสหรัฐอเมริกา ปกติแล้วห้องสมุดกฎหมายเหล่านี้จะเป็นส่วนหนึ่งของระบบหอสมุดกลาง ตั้งอยู่ในอาคารหอสมุดเดียวกัน หรืออาจจะแยกมุมออกมาต่างหาก ส่วนใหญ่แล้วจะเป็นเพียงแผนกกฎหมายและ เศรษฐศาสตร์ของหอสมุดกลาง^๑ นอกจากนี้อาจจะมีหนังสือกฎหมายในคณะนิติศาสตร์และ เศรษฐศาสตร์ ตลอดจนสถาบันเฉพาะอื่น ๆ ห้องสมุดที่สำคัญคือ ห้องสมุดคณะนิติศาสตร์และ เศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยปารีส มีหนังสือเป็นจำนวนมากถึง ๗๕๑,๐๐๐ เล่ม ซึ่งไม่ทราบแน่นอนว่าในจำนวนดังกล่าวเป็นหนังสือกฎหมายเท่าใด^๒

^๑Claire M. Germain, "France: Libraries of Law and Librarians,"

Law Library Journal 72 (Spring 1979): 236.

^๒Allèn, "Law Libraries and Collections," p. 109.

ในปารีสมีห้องสมุดอีก ๒ แห่ง ที่มีชื่อเสียง เนื่องจากมีหนังสือเป็นจำนวนมาก ห้องสมุด ๒ แห่งนี้เรียกได้ว่าเป็น ห้องสมุดระหว่างมหาวิทยาลัย เพราะให้บริการคณาจารย์และนักศึกษา จากโรงเรียนกฎหมายในแถบปารีสถึง ๗ แห่ง ห้องสมุดดังกล่าว คือ Bibliothèque Cujas de Droit et Science Economiques มีหนังสือมากกว่าหนึ่งล้านเล่ม และ Bibliothèque Sainte Geneviève ซึ่งเป็นทั้งห้องสมุดประชาชนที่เก่าแก่ที่สุด และห้องสมุดระหว่างมหาวิทยาลัย ที่มีหนังสือกฎหมายเป็นจำนวนมาก เนื่องจากได้รับหนังสือทุกสาขาวิชาตามกฎหมายลิขสิทธิ์ ยกเว้น สาขามนุษยศาสตร์

ห้องสมุดของทางราชการ

ห้องสมุดของทางราชการ ได้แก่ หอสมุดแห่งชาติของฝรั่งเศส (Bibliothèque Nationale) ซึ่งมีหนังสือกฎหมายอย่างครบถ้วน เนื่องจากได้รับหนังสือตามกฎหมายลิขสิทธิ์ซึ่งกำหนดไว้ ๖ เล่ม โดยจะเก็บไว้ที่หอสมุดแห่งชาติ ๑ เล่ม ส่วนที่เหลือจะแจกจ่ายไปยังห้องสมุดอื่น ๆ นอกจากหอสมุดแห่งชาติแล้ว ยังมีห้องสมุดอื่น ๆ ที่สำคัญคือ ห้องสมุดของสภาสูง และห้องสมุดของกระทรวงต่าง ๆ เป็นต้น

ห้องสมุดของศาล

ห้องสมุดของศาลที่สำคัญมี ๔ แห่ง คือ ห้องสมุดศาลฎีกา มีหนังสือมากกว่า ๒,๐๐๐ เล่ม ห้องสมุดศาลอุทธรณ์ของปารีส มีหนังสือมากกว่า ๒,๐๐๐ เล่ม ห้องสมุดสภาแห่งรัฐ ซึ่งเป็นทั้งที่ปรึกษาของรัฐบาลและศาลปกครองสูงสุด มีหนังสือมากกว่า ๔๐,๐๐๐ เล่ม และห้องสมุดศาลเกี่ยวกับการคลังของรัฐบาล ซึ่งดำเนินการควบคุมทางการเงินของศาลเกี่ยวกับการเงินของรัฐ มีหนังสือมากกว่า ๒๖,๐๐๐ เล่ม

ห้องสมุดสมาคมเนติบัณฑิตยสภา

ที่สำคัญซึ่งจะกล่าวถึงก็คือ Bibliothèque des Avocats à la Cour d'Appel de Paris ซึ่งมีหนังสือมากกว่า ๑๒๐,๐๐๐ เล่ม^๑

^๑Germain, "France: Libraries of Law and Librarians," pp. 236-237.

การบริหารงานห้องสมุด

ห้องสมุดในฝรั่งเศสแบ่งเป็น ๒ ประเภท คือ ห้องสมุดที่ควบคุมโดยรัฐ และห้องสมุดที่ขึ้นอยู่กับกองทุนเทศบาล หรือกองทุนเอกชน เช่น ห้องสมุดประชาชนบางแห่ง และศูนย์เอกสาร ห้องสมุดกฎหมายส่วนใหญ่จัดอยู่ในประเภทแรก

โครงสร้างด้านการบริหารของห้องสมุดที่ควบคุมโดยรัฐได้รับการปรับปรุงใหม่โดยสภารัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒ กรกฎาคม ค.ศ. ๑๙๗๕ และตั้งแต่นั้นมาห้องสมุดที่ควบคุมโดยรัฐซึ่งได้แก่ ห้องสมุดเทศบาล และห้องสมุดประชาชน ได้ถูกจัดให้อยู่ในความรับผิดชอบของกระทรวงวัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม หอสมุดแห่งชาติ ห้องสมุดมหาวิทยาลัย และห้องสมุดสำหรับค้นคว้าวิจัย ขึ้นอยู่กับสำนักเลขาธิการมหาวิทยาลัยแห่งรัฐ ซึ่งต่อมาได้กลายเป็นกระทรวงมหาวิทยาลัย หอสมุดแห่งชาติมีอิสระในการปกครองตนเอง แต่ห้องสมุดอื่น ๆ ต้องขึ้นอยู่กับการจัดการของกระทรวงมหาวิทยาลัย ซึ่งทำหน้าที่จัดสรรงบประมาณให้ห้องสมุดมหาวิทยาลัย ตลอดจนจัดหาบุคลากรให้กับห้องสมุดที่ควบคุมโดยรัฐทั้งหมด คณะกรรมการห้องสมุดนี้ แบ่งออกเป็น ๔ แผนก คือ แผนกการศึกษาและข่าวสาร แผนกงบประมาณและอุปกรณ์ แผนกบุคลากร กับแผนกร่วมมือประสานงานและเครื่องจักรกล^๑

บุคลากร

บรรณารักษ์ของห้องสมุดที่ควบคุมโดยรัฐทุกคนเป็นข้าราชการ มีการบังคับบัญชาตามลำดับชั้น ตำแหน่งเจ้าหน้าที่อาวุโส คือ ผู้อารักขา (Conservateurs) มีผู้ช่วย คือ บรรณารักษ์ผู้ช่วยซึ่งจะรับผิดชอบด้านงานเทคนิคต่าง ๆ ภายใต้การควบคุมของหัวหน้าบรรณารักษ์ และยังมีเจ้าหน้าที่อื่น ๆ

ผู้อารักขานี้มี ๒ ประเภท ประเภทแรกได้แก่ ผู้ที่ผ่านการศึกษามาจากโรงเรียนบรรณารักษศาสตร์แห่งชาติ (Ecole Nationale Supérieure de Bibliothécaire) ส่วนอีกประเภทหนึ่งได้แก่ผู้ที่ผ่านการศึกษามาจาก Ecole des Chartes ซึ่งตั้งขึ้นใน ค.ศ. ๑๙๒๑ สำหรับฝึกฝนนักค้นคว้าวิจัยประวัติศาสตร์ฝรั่งเศส ที่เรียกว่า นักจดหมายเหตุ ซึ่งสามารถทำงานในหอจดหมายเหตุแห่งชาติหรือในห้องสมุดได้

^๑Ibid., pp. 325-326.

สำหรับห้องสมุดกฎหมายนั้น บรรณารักษ์ห้องสมุดกฎหมายส่วนมากได้รับปริญญาทางด้านกฎหมาย แต่ก็มีบางคนที่ได้รับปริญญาทางสาขาอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น รัฐศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ หรือประวัติศาสตร์ ตัวอย่างเช่น Bibliothèque Cujas มีเจ้าหน้าที่ตำแหน่งผู้อักรักษา ๑๔ คน ในจำนวนนี้ ๖ คนมีพื้นความรู้ด้านกฎหมาย ๓ คนศึกษาเศรษฐศาสตร์ อีก ๓ คนศึกษาด้านมนุษยศาสตร์ (ทางด้านภาษา และประวัติศาสตร์) คนหนึ่งศึกษารัฐศาสตร์ ส่วนอีกคนหนึ่งเป็นนักจดหมายเหตุ บางคนในจำนวนนี้ได้รับหลายปริญญา เช่น กฎหมายและมนุษยศาสตร์ หรือรัฐศาสตร์และกฎหมาย เป็นต้น^๑

บรรณารักษ์ห้องสมุดกฎหมายในฝรั่งเศสไม่ได้ร่วมกันจัดตั้งเป็นสมาคมที่แยกออกมาต่างหาก ดังเช่นสหรัฐอเมริกา ~~แต่ส่วนใหญ่~~มักจะเข้าร่วมในสมาคมห้องสมุดแห่งท้องถิ่น หรือสมาคมห้องสมุดแห่งชาติ สมาคมที่มีชื่อเสียงมาก คือ สมาคมนักเรียนเก่าแห่งโรงเรียนบรรณารักษศาสตร์แห่งชาติ (Association des Anciens Elèves de L'Ecole Nationale Supérieure de Bibliothécaire) ซึ่งตั้งขึ้นใน ค.ศ. ๑๙๖๗ นอกจากนั้นบรรณารักษ์ห้องสมุดกฎหมายยังสามารถเข้าร่วมในสมาคมบรรณารักษ์แห่งฝรั่งเศส (Association des Bibliothécaire de France) ซึ่งเป็นสมาคมห้องสมุดแห่งชาติ สำหรับหัวหน้าบรรณารักษ์ห้องสมุดกฎหมายนั้นยังสามารถเข้าร่วมในสมาคมหัวหน้าบรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัย (Amicale des Directeurs de Bibliothèques Universitaires) ได้ด้วย^๒

การเงิน

สำหรับห้องสมุดมหาวิทยาลัย งบประมาณจะจัดสรรตามความเหมาะสมไปยังหอสมุดกลาง ซึ่งจะแจกจ่ายไปให้แผนกต่าง ๆ ของห้องสมุด ตัวอย่างเช่นที่มหาวิทยาลัยแห่งรีมส์ (University of Reims) ซึ่งจะแบ่งงบประมาณ ๒๐ % ให้แผนกมนุษยศาสตร์ อีก ๒๐ % ให้แผนกกฎหมาย ในขณะที่ให้แผนกแพทย์และแผนกวิทยาศาสตร์แผนกละ ๓๐ % ที่เป็นเช่นนี้เพราะหนังสือทางด้านวิทยาศาสตร์และการแพทย์มีราคาแพงกว่า อย่างไรก็ตามก็ตีบรรทัดฐานของการจัดสรรงบประมาณนั้นย่อมขึ้นอยู่กับความเหมาะสมและจำนวนนักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียน ตามทฤษฎีแล้วห้องสมุดจะได้รับเงินอย่างน้อย ๑๕ ฟรังก์ต่อนักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียน ๑ คน เงินจำนวนนี้มีได้มีจำนวนมากนัก เป็นเพียง

^๑Ibid., pp. 237-238.

^๒Ibid., p. 239.

๑ ใน ๑๐ ของราคาหนังสือเท่านั้น ในฝรั่งเศสมีปัญหาเรื่องการขาดแคลนงบประมาณเช่นกัน^๑

สิ่งพิมพ์

แต่เดิมมาห้องสมุดกฎหมายของฝรั่งเศสได้รวมความรู้ในสาขาวิชา เศรษฐศาสตร์และกฎหมายไว้ด้วยกัน เนื่องจากหลักสูตรกฎหมายของฝรั่งเศสมีความเกี่ยวข้องกับสาขาวิชาอื่นมากกว่าในสหรัฐอเมริกา ในด้านวิธีการเรียนการสอนนั้นก็แตกต่างจากสหรัฐอเมริกา เพราะเน้นการใช้ตำราและหนังสือมากกว่าคำพิพากษาศาล ที่เป็นเช่นนี้ก็เพราะฝรั่งเศสเป็นประเทศที่ใช้ประมวลกฎหมาย ซึ่งถือกฎหมายลายลักษณ์อักษรเป็นสำคัญ

ด้วยเหตุผลดังกล่าว ห้องสมุดกฎหมายของฝรั่งเศสจึงมีหนังสือและตำราเรียน เป็นจำนวนมาก นอกจากนี้ยังมีสารานุกรม ซึ่งเขียนโดยศาสตราจารย์และนักปฏิบัติงานด้านกฎหมายที่มีชื่อเสียง โดยเฉพาะชุด *Juris-Classeur* ซึ่งถือว่าเป็นเครื่องมือที่มีประโยชน์ที่สุดของทุกสาขาวิชากฎหมาย มีสิ่งพิมพ์ต่อเนื่องหรือวารสาร ซึ่งจัดว่าเป็นแหล่งความรู้ที่ดีอีกอย่างหนึ่ง และมีสิ่งพิมพ์รัฐบาล ซึ่งสิ่งพิมพ์ดังกล่าวนี้ห้องสมุดจำเป็นต้องจัดซื้อเข้ามา ส่วนคำพิพากษาศาลนั้น มีจำนวนไม่มากนัก เนื่องจากคำพิพากษาศาลฎีกาเท่านั้นที่ได้รับการรายงานเป็นทางการ ส่วนคำพิพากษาของศาลอุทธรณ์ และศาลที่ต่ำกว่าไม่มีการรายงานเป็นทางการ เว้นแต่อาจจะได้รับการคัดเลือกและรายงานในวารสารกฎหมายรายสัปดาห์ ซึ่งไม่ใช่เป็นทางการ^๒

งานเทคนิค

สำหรับการจัดหมู่และทำบัตรรายการหนังสือกฎหมายนั้น อาจกล่าวได้ว่าไม่มีระบบการจัดหมู่หนังสือและกฎเกณฑ์การทำบัตรรายการใดที่ใช้เป็นมาตรฐานในห้องสมุดกฎหมายของฝรั่งเศส จากการสำรวจห้องสมุดกฎหมาย ปรากฏว่าห้องสมุด ๑๖ แห่ง ได้นำแผนการจัดหมู่หนังสือของ *The Universal Decimal Classification* มาใช้ ส่วนห้องสมุดที่เหลือใช้แผนการจัดหมู่ของตนเอง เป็นที่น่า

^๑Ibid., p. 237.

^๒Ibid., pp. 239-241.

สังเกตว่าหอสมุดแห่งชาติของฝรั่งเศสไม่มีบทบาทในเรื่องดังกล่าวนี้^๑

ปัจจุบันห้องสมุดกฎหมายของฝรั่งเศสได้นำเครื่องจักรกลเข้ามาใช้ในหอสมุดด้วยเพื่อให้สามารถบริการได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ^๒

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

^๑Ibid., p. 240.

^๒Ibid., p. 241.